AYLIK MİZAH DERGİSİ • YIL : 7

KASIKATÜR

SAYI : 76 • TEMMUZ 1999

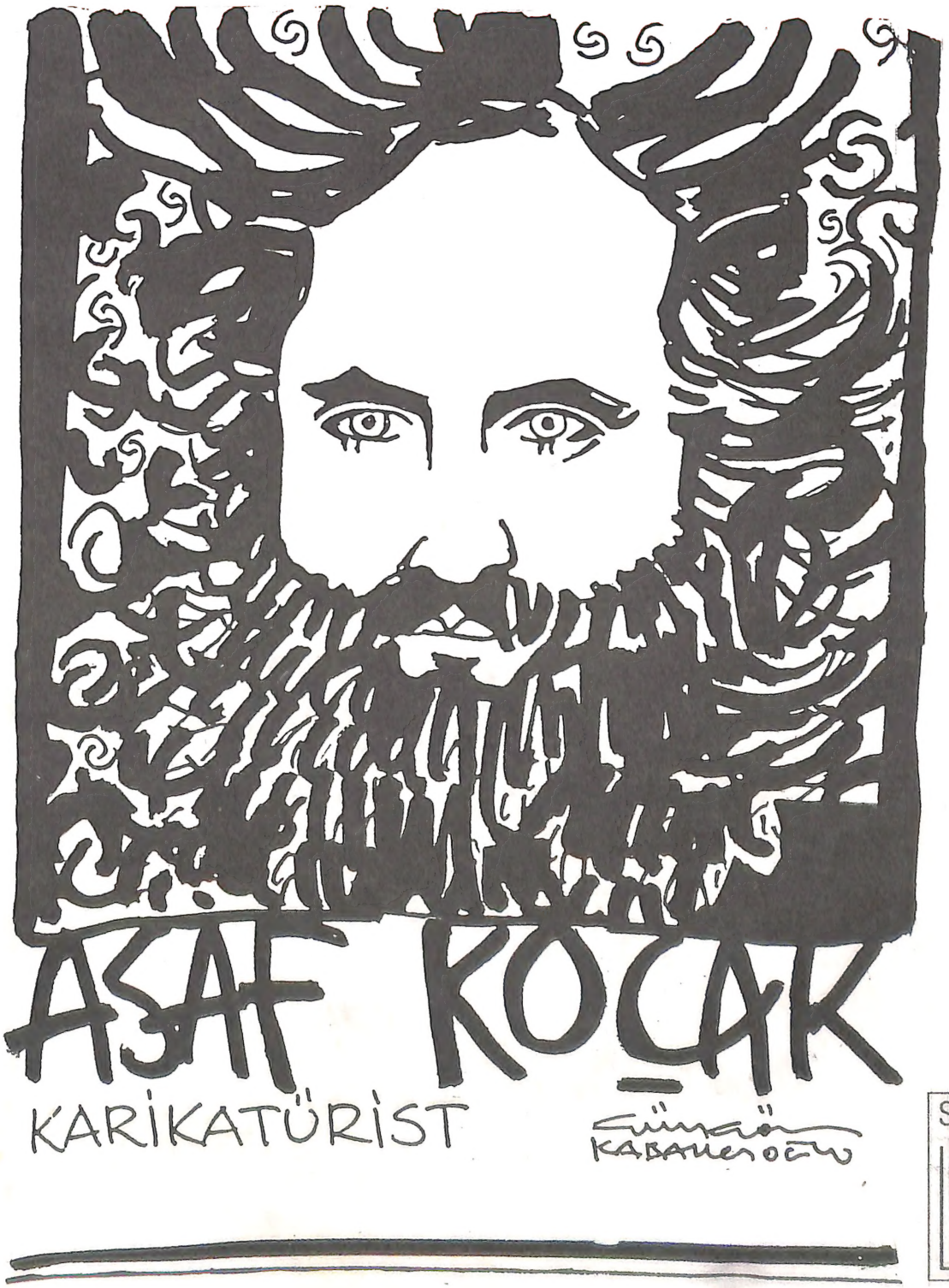

KARİKATÜRİST
ARKADAŞIMIZ
ASAF KOÇAK
VE
35 CANIMIZI
UNUTMADIK,
YAKANLARI DA
UNUTMAYACAĞIZ

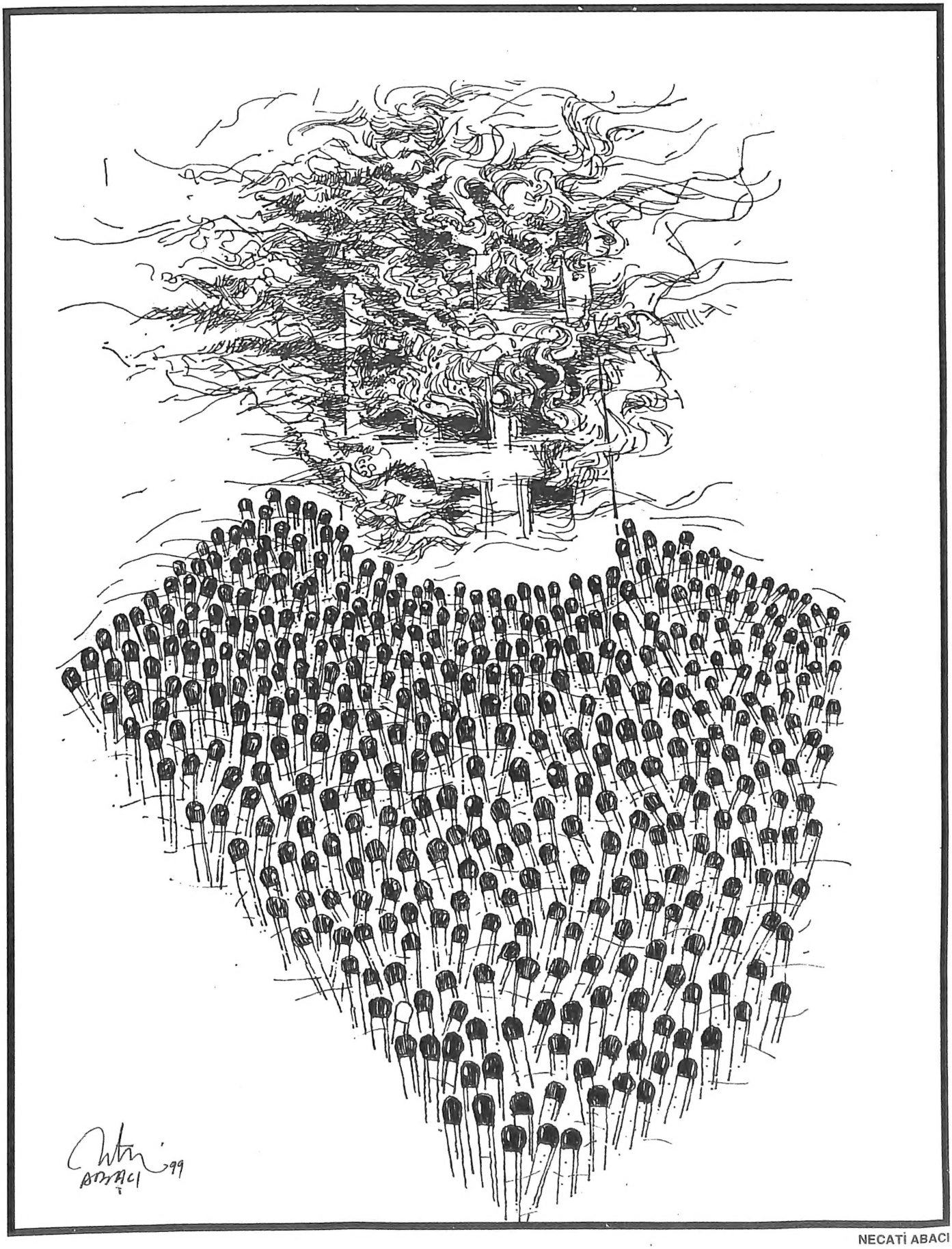

NECATİ ABACI

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ
KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ
ANKARA TEMSİLCİLİĞİ ADINA
METİN PEKER

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MURAT ÖZMENEK

YAYIN KURULU

ALİ FUAT	SÜER
CUMHUR	GAZİOĞLU
OKTAY	BİNGÖL
ORHAN	TÜLEYLİOĞLU
HİCABİ	DEMİRCİ
MURAT	SAYIN

KATKIDA BULUNANLAR

ALİ ULVİ	**ERSOY**
ALTAN	ÖZESKİCİ
ALTAN	ERBULAK
AHMET	ERKANLI
AKIN	ÖNDER
ALİ	ŞUR
BÜLENT	ÖKUTAN
CEM	KOÇ
CEM KENAN	ÖNGÜ
CEZMİ	ERMİŞ
ERÇAN	AKYÖL
ERDOĞAN	KARAYEL
FERRUH	DOĞAN
FETHİ	DEVELİOĞLU
DİNÇER	PİLGİR
HÜSEYİN	ATABAŞ
HÜSEYİN	TANYERİ
HASAN	SEÇKİN
HASAN	UYSAL
GÜNGÖR	KABAKÇIOĞLU
İZEL	ROZENTAL
NURİ	BİLGİN
KADİR	DOĞRUER
KAMİL	YAVUZ
KURTULUŞ	KAYALI
KEMAL	ÖZYURT
MÜMTAZ	İDİL
MUSTAFA	EREMEKTAR
MUHAMMED	ŞENGÖZ
MUSTAFA	BİLGİN
NECATİ	ABACI
OĞUZ	GÜREL
ORHAN	ENEZ
ÖZCAN	ÇALIŞKAN
RUHİ	TEK
TONGUÇ	YAŞAR
TAYFUN	AKGÜL
TANJU	ÖZKAN
SEÇKİN	TEMUR
SEMA	ÜNLÜER
SERDAR	**ÇAKIRER**
ÖZGÜR	ARHAVİLİ
YİĞİT	ÖZGÜR
YENER	ÇAKMAK

DERGİ TEMSİLCİLİKLERİ
Antalya/Cihan İşbaşı • Bursa/Mümin Bayram • Çorum/Altan Özkesici • İzmir/Cem Koç • Trabzon/Adnan Taç • Mersin/Serdar Kutça • Sinop/Seyit Saatçi • Zonguldak/Kürşat Coşkun • Kıbrıs/Hüseyin Çakmak

DİZGİ : DAMAR LTD. ŞTİ. • ANKARA
Özveren Sok. 3/8 Demirtepe Tel: 232 01 11

BASKI: YORUM BASIN YAYIN SAN. LTD. ŞTİ.
Fevzi Çakmak Sk. No: 15/C Tel: 229 00 76 Ank.

İRTİBAT VE YAZIŞMA ADRESİ
Konur Sokak 31/10 Kızılay-Ankara
Tel/Fax: 417 37 28

POSTA ÇEK NO: 104902 METİN PEKER
Altı Ay: 6.000.000 TL • Bir Yıllık: 12.000.000 TL

Kapak Karikatürü: GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

Karikatür Dergisi'ndeki eserler yazılı izin alınmadan kesinlikle yayınlanamaz.

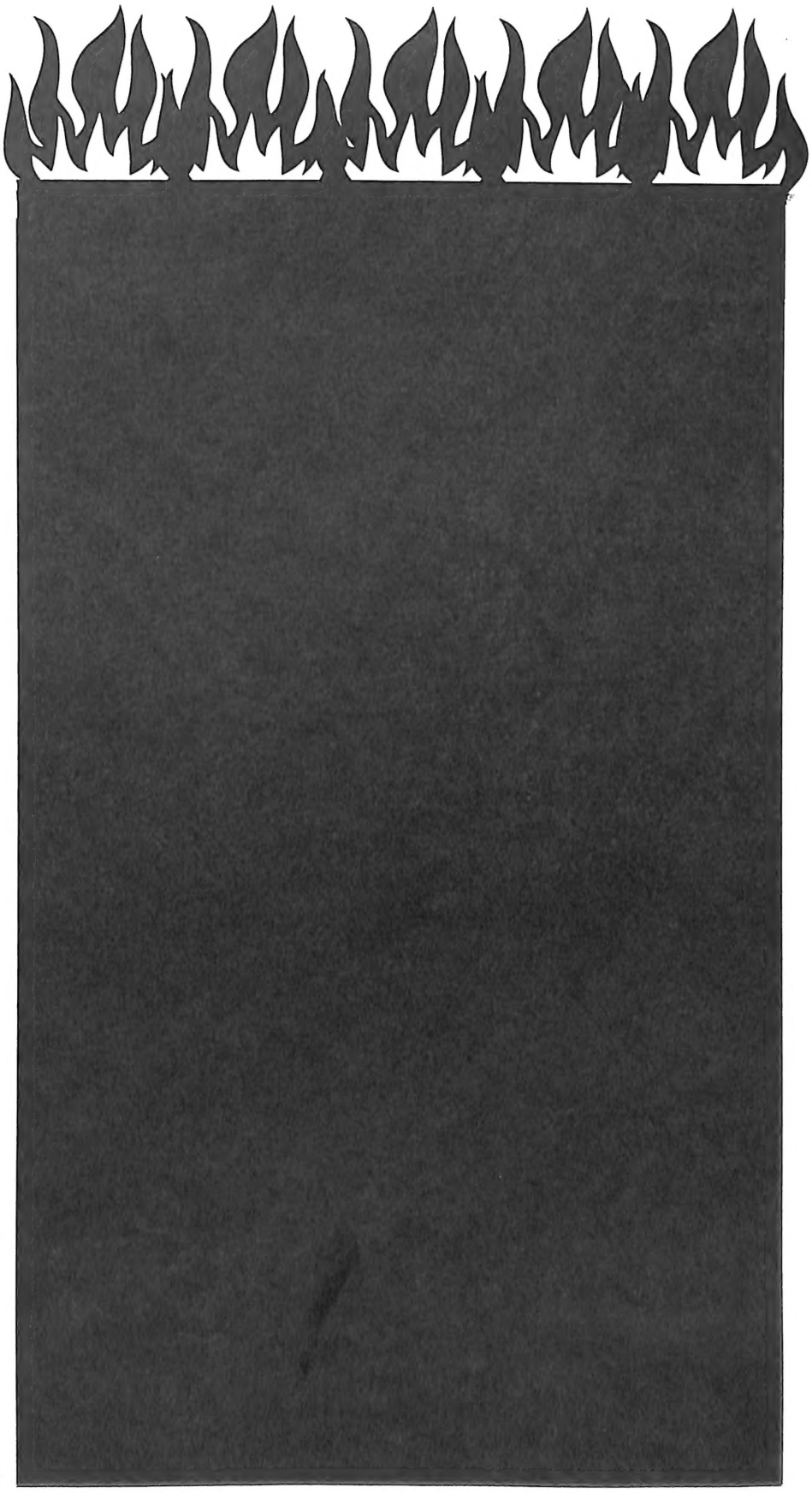

2 TEMMUZ 1993 SIVAS YANGININI UNUTMAYACAĞIZ

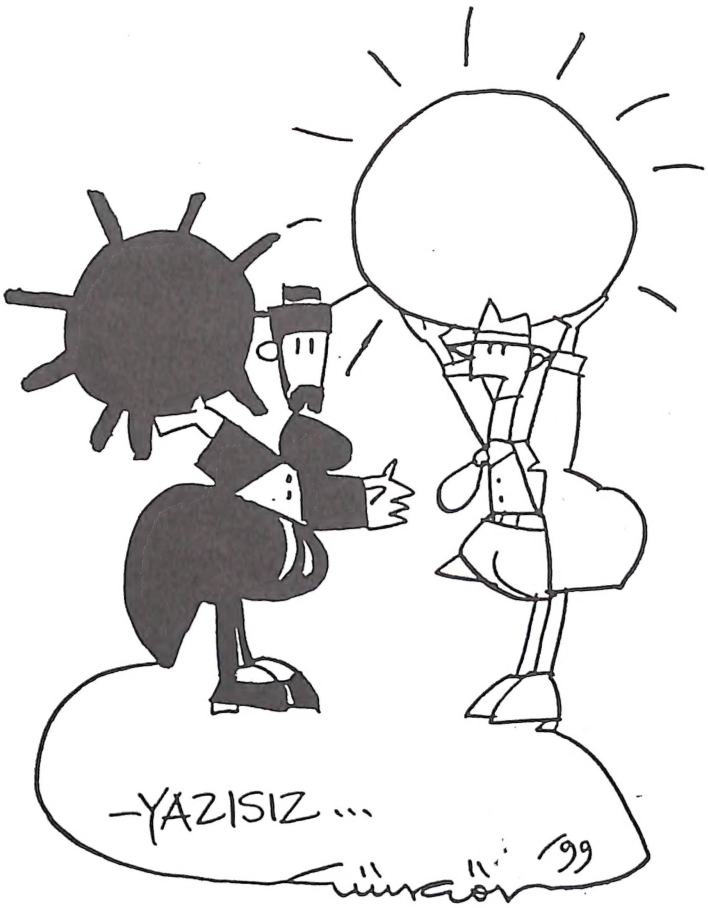

GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

MURAT SAYIN

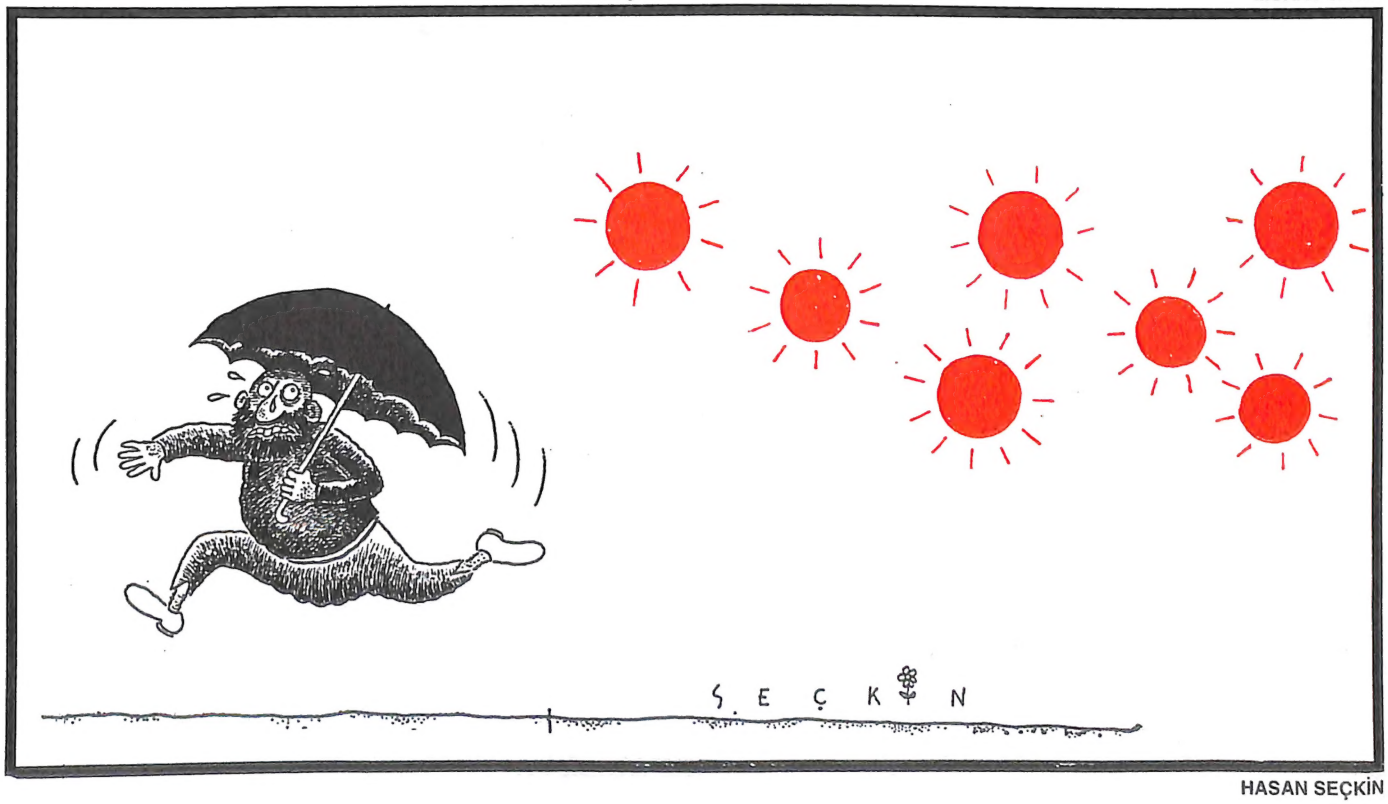

HASAN SEÇKİN

MAKSAT MUHABBET

•

ÖZEL İNSANLAR ÜZERİNE...

hAsAN uYSAL

Bu sayı Sıvas'ı yaz" dedi Metin Peker. Her temmuzda bunu yapıyor. Yahu nesini yazayım? İnsanlıktan nasipsiz caniler hakkında yazmanın bile, kendimi küçültmek anlamına geleceğini düşünüyorum öncelikle. Canavarlaşmış yaratıkların katlettiği değerler, insanlar, dostlarım için yazmaya başladım mı da, bu kez içim yanıyor, tüylerim diken diken, gözlerim kıpkırmızı oluyor.

"Olsun yaz" diye ısrar etti. Metin "özel insandır, kırmayayım" dedim içimden. Bu tür insanlara iyi davranmak gerekir. Onun için, Sıvas deyince hemen aklıma düşüveren Aziz Nesin ile ilgili yazmaya karar verdim. "Türklerin yüzde 70'i aptaldır" demişti ya Aziz ağabey. Nasıl Sıvas deyince Aziz Nesin geliyorsa, Aziz Nesin deyince de bu söz geliyor usuma.

Aptallık, ne yazık ki içinde bulunduğumuz toplumun genel ortalamasını gösteriyor. Aziz ağabey bu oranlamada da iskonto yapmış gibi görünüyor. Hoş, bu yaklaşım 'geriye kalan yüzde 30 akıllıdır' anlamına da gelmiyor. Çünkü bir de eksiler var, yani aptallarında altında kalan, aptal bile olamayan. Bu tür özel insanlarla her zaman karşılaşmak olanaksız. Örneğin bir TV yarışma programında, "ülkeleri temsil eden beze ne denir?" sorusuna, "Amerikan bezi" yanıtını vereni ya da "GAP'ın açılımı nedir?" sorusuna "Mustafa" diye yanıtlayanı nasıl unuturum? Zaten yazıya böylesi bir yaklaşımla girmemin özel amacı da bu!..

Cumhuriyet Gazetesi'nde çalışıyorum. Üniversite sınav sonuçları, bir gün önce gazetelere gönderilir, onlar da basarlardı. Tabii ki bir gün bekleyemeyen onlarca kişi gazete kapısında kuyruk olur, sonucu öğrenmeye çalışır.

Bir yakınım, çocuğu için arayıp numarasını verdi. Bakıp sonucu bildirecek zamanım yok. Zorunlu olarak, odacımızın 20 yaşındaki oğlunu çağırıp, numarayı verdim. (Hoş delikanlının vukuatı fazlaydı. Sigara almaya gönderirsin, 'sigara yokmuş, çikolata aldım' diye gelirdi. Bir daha öyle yapmamasını söylediğimde, bu kez sigara yerine çekirdek, üzüm falan almaya başlamıştı) Her neyse, numarayı uzatırken seslendim:

- Bak bakalım kazanmış mı, kazanmışsa nereyi kazanmış?

Aradan birkaç saat geçti ses yok. Çağırdım yeniden, "Ne oldu?" diye.

- Sürekli meşgul çıkıyor abi! dedi.
- Ulan ne meşgul çıkıyor? diye gürledim.
- Verdiğin numara! demez mi?

Bütün gazete, onlarca insan, ellerindeki numaralarla sonuçlara bakarken, aynı ortamdaki kişinin 13 rakamlı üniversite giriş sınavı numarasını telefon numarası sanıp, telefona sarılabilir mi? Sarılırsa bu kişi özel değil midir?

İşyerimin bir kapıcısı var. Bu özel kişilerden. Dediğini kimse anlamıyor, benim dışımda. Ben de anlıyormuş gibi yapıyorum aslında... Bu yüzden hemen bir tek benimle konuşmak durumunda kalıyor.

Geçenlerde, elimde yoğurt kasesi, büroya giriyorum, laf attı:

- Abey bu yogur mı hı?

"He" dedim başımla ama o inatçı:

- Sen yoğur mı yin hı?

Yine başımla onayladım.

- Ney yoğur yin hı?

Kimseyle sohbet edememesinin sıkıntısını anlıyorum ama benim suçum ne? Başımı kaldırıp, bildik deyimi tamamlamadan sertçe uyardım:

- Bak Ali Osman, merak iyi değildir, başına iş gelir!

Anlamsız ve notasız bir hırıltı-gürültü çıktı genzinden. O kararlıydı sohbette:

- Sen yoğur cok mu sevin hı?

Sabrım taşmıştı, patladım yarı tehditli sözlerle:

- Ali Osman, merak yüzünden kaç kişinin hamile kaldığını biliyor musun?

O, tehditlerden korkmayacak/anlamayacak kadar delikanlı bir Anadolu'luydu. Birkaç saniye anlamsız biçimde baktı bana ve hiç beklenmeyen yanıtını yapıştırdı:

- Yenge hamile mi hı?

İşte Aziz ağabeyle de, ilk kez benzeri koşullarda tanışmıştık. Galiba Bornova Mizah Şenliği idi. Ankara'dan tek başına BX Citroen arabama atlayıp yola koyuldum. Afyon'dan çıkalı epey olmuştu. İzmir yolu üzerinde, dik bir yokuştan inerken, sol ön tekerlek fırlayıp gitti yanımdan, az sonra da gözden kayboldu. Tam bir saat aradım tekerlek yok. Deli olacağım. Ben de özel birisiyim ya, parlak fikir aklıma düşmekte gecikmedi. Sol tekerlek nereye gitmiş olabilir? Sağ tekerleği çıkarıp, aynı yerden yuvarlarsam, bulamadığım sol tekerleğe kavuşabilirdim. Öyle de yaptım! Aksilik bu ya, bu kez sol tekerlekle birlikte sağı da yitirmiş oldum. Yok, ikisi birden yoktu artık!

İşte iki tekerleğini yitirmiş arabamın başında oturup kara kara düşünürken, benim gibi Bornova'ya giden bir özel araç yanaştı yanıma. İçinden yakın dostum Tolga Çandar, çok iyi anımsamıyorum ama, galiba gazeteci Varlık Özmenek ya da Haluk Gerger ile Aziz ağabey çıktı. İlk kez yakından tanıştığım Aziz ağabeyi, olayı anlattığımda yine ilk ama ayrıca son kez o kadar gülerken görecektim.

Sanırım Aziz ağabey o gün, o dakika, "özel birisi" ile karşı karşıya geldiğini anlamıştı.

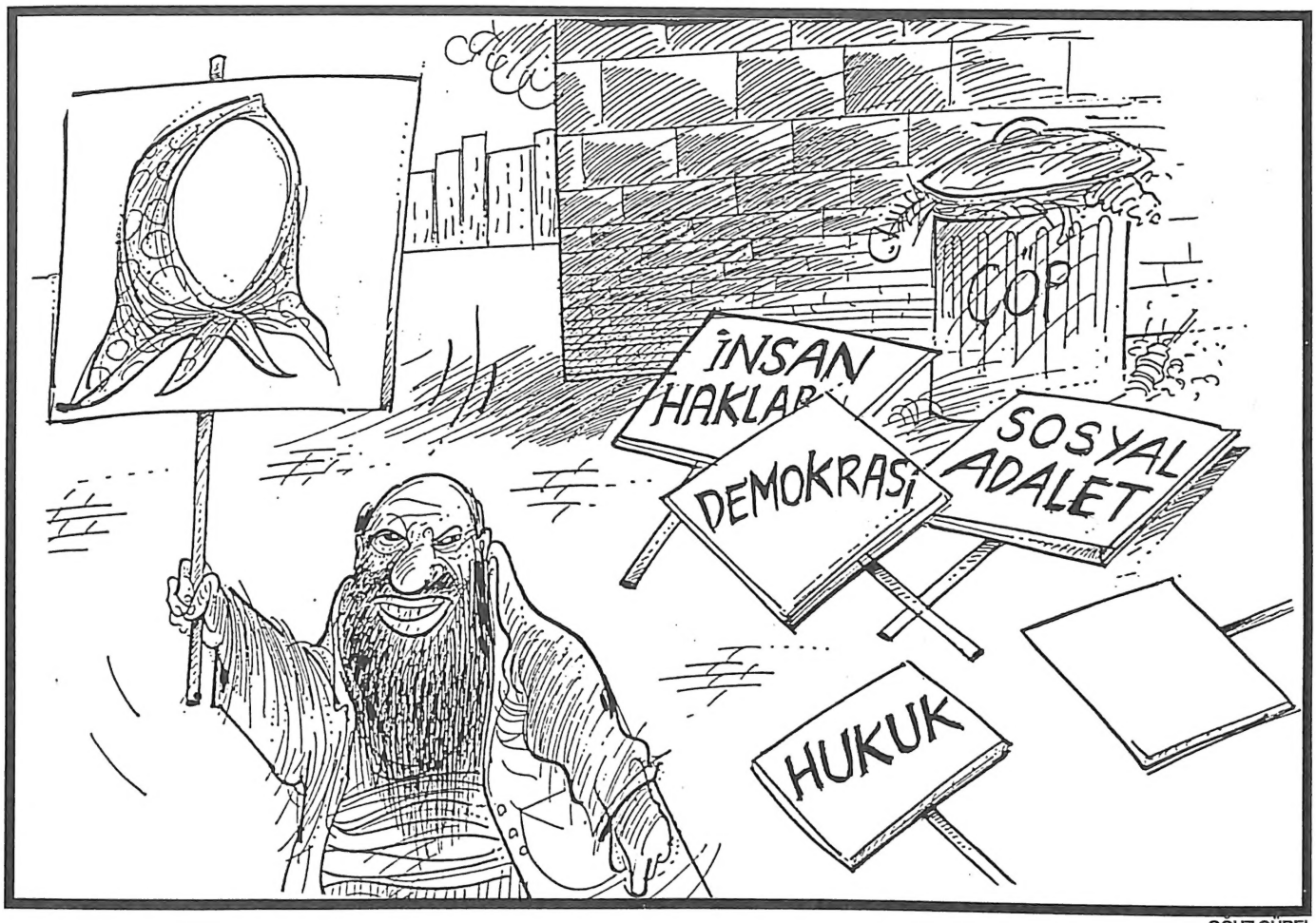

OĞUZ GÜREL

MUHAMMED ŞENGÖZ

FERRUH DOĞAN

TİPİK BİR TÜRK KARİKATÜRİSTİ PORTRESİ ÜZERİNE DÜZENSİZ NOTLAR (II)

ZARF İLE MAZRUF

KURTULUŞ KAYALI

1950 kuşağı olarak nitelenen karikatüristlerin önemlice bir kısmı gündelik basında çizmişlerdir. Örneğin **Ali Ulvi** Cumhuriyet, **Turhan Selçuk** Yeni İstanbul, **Ferruh Doğan** Dünya, **Semih Balcıoğlu** Tercüman gazetelerinde çizmişlerdir. Bunların sözü edilen gazetelerde çizdiklerinin ideolojik çerçevesi üzerinde durulmalıdır. Bunların sanatsal karikatürleri üzerinde değil de özellikle yazılı karikatürleri konusunda düşünce beyan edilmelidir. Özellikle 1950'li yıllarda çizdiklerinin siyasal doğrultusu doğru değerlendirilmelidir. Çünkü karikatür üzerine yazılan metinlerde 1950'li yılların genel bir tahlili yapılmamış gibidir. Daha çok diğer alanlardaki değerlendirmeler karikatür alanını da kapsayacak genişlikte düşünülmektedir. Fakat bunun yanında ve bununla çelişkili olabilecek bir şekilde karikatüristleri 1950'li yıllarda çizdikleri 1960'lı yılların mantalitesi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Türkiye'de bir tür rönesansın düşünsel anlamda 1960'lı yıllarda başlandığı söylenirken 1950 kuşağının o dönemin fikriyatını 1950'li yıllarda telaffuz ettiklerini belirtmek çelişik görünmektedir. Çünkü hemen her siyasal kitapta 1950-1960'lı yıllar arası Türkiye'nin düşünsel gelişimi açısından karanlık bir dönem olarak anlatılmaktadır. Bu düşünceyi doğrulayabilecek bir başka gerçek de Türkiye'nin önemli bazı düşünce adamlarının 1950'li yıllarda yazı hayatlarına ara vermiş olmalarıdır. Türkiye'de hemen her alanın rönesansı olarak 1960'lı yıllar düşünülürken karikatür alanında bunun 1950'li yıllar olarak telaffuz edilmesinin altının çizilmesi insanların bu konuda ne ölçüde titiz olduklarının güzel bir göstergesidir. Bu noktada daha gerçekçi bir değerlendirme yapılması konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir.

Dolayısıyla 1950'li yıllardaki siyasal düşüncelerle 1960'lı yıllardaki siyasal düşünceler arasındaki farkların altının çizilmesi gerekmektedir. En azından sosyal eleştirinin karikatürde 1960'lı yıllarda 1950'li yıllara göre daha belirgin olduğunun belirtilmesi ihmal edilmemelidir. Ancak genellikle yazılanlarda bir tür eşitleme görülmektedir. 1950'li yıllardaki yaklaşımların sonraki dönemdeki yaklaşımlara göre bir ölçüde naif olduğunun fark edilmesi gerekmektedir. Zaman zaman farklılaşma üzerinde durulmakta zaman zaman da karikatüristlerin bazı düşüncelerin farkında olmadıklarının ilginç örnekleri verilmektedir. Makul olan yorum 1950'li yılların toplumsal gerçekçi anlayışının 1960'lı yıllarda bir ölçüde daha geliştirildiğidir. Örneğin bu durumun edebiyat açısından geçerli olurken karikatür açısından geçerli olmadığını söylemek hiç de anlamlı görünmemektedir. Bu nokta üzerinde durulduğu zaman **Cemal Nadir** ve **Ramiz**'in genel yaklaşımlarının 1950 kuşağının yaklaşımıyla kimi önemli çakışma noktaları olduğunu saptamak mümkün olmaktadır. Somut örnekler sorgulandığı zaman sözü edilen saptama somutlaştırılabilir.

Aslında gerçekleştirilecek bir başka karşılaştırma da sorunun anlaşılmasını kolaylaştırabilir. 1950 kuşağı karikatürcülerinin 1970'li ve 1980'li yıllarda çizdikleri üzerinde de durulmamıştır. Değişen zaman içindeki farklılaşmaya dikkat edilmelidir. Sanatın dönemin kimi özelliklerinden kaynaklandığı düşünülürse onların da zaman içinde farklı düşüncelere yönelmeleri yadırganmamalıdır. Bu nedenle **Abdülcanbaz**'ın sosyal mesajının değişik tarihlerde farklılaşması doğal görülmelidir. 1950 kuşağının başlangıcından şimdiki zamana kadar ideolojik anlamda da aynı noktada durduğu varsayıldığından Abdülcanbaz'ın düşünsel anlamda hiç farklılaşmadığı gibi bir saptama örtük olarak yapılmaktadır. Aslında sorulabilecek soru en doğru şekilde bu noktada somutlaştırılabilir. Güncel siyasetle bağlantılı olması itibariyle Abdülcanbaz'da zaman sürecindeki değişikliği yakalamak daha kolaydır. Buna mukabil sanatsal karikatür olarak nitelenen grafik mizahta süreklilik daha belirgin olarak anlaşılabilir. Dolayısıyla iki alandaki sürecin ayrıntılarda tartışılması gerekmektedir.

Sorunun belki de ana noktası 1970'li yıllarda yatmaktadır. 1970'li yıllar eski tür mizahın bir şekilde ortadan kalktığı yıllar olarak görülmektedir. Hemen her makalede **Gırgır** vesilesiyle 1970'li yıllarda Türkiye'de mizah alanında hemen herşeyin değiştiği belirtilmektedir. Hakikaten 1970'li yılların başlarından itibaren grafik mizahın etkisini kaybettiği ve yeni tür mizahın, grafik mizahın en karşı olduğu mizahın etkisinin başladığı dönem gündeme gelmektedir. Bu dönem süregittiği de görülmektedir. Bir başka şekilde söylenirse her dönemin başat eğilimi belirginleşmektedir. 1950'li ve 1960'lı yıllarda mizah denince o dönemde basit bir şekilde tanımlanan grafik mizah anlaşılmakta, bugünlerde de **Oğuz Aral**'ın 1970'li yıllarda yaygınlaştırdığı miza anlayışı revaç bulmaktadır. Ancak ikisi arasında belirgin bir paralellik bulunmaktadır. Her iki dönemin mizahı da teorik anlamda geniş denilebilecek bir şekilde açıklanmamıştır. Belirgin olmama hali de konunun somutlaştırılmasını bariz şekilde zorlaştırmaktadır.

Bu noktada **Akbaba** dergisinin tahlilinin yapılması gerekmektedir. Akbaba yayınlandığı uzun süreç içinde genellikle siyasal anlamda değerlendirilmiştir. Onun iktidarla yakın olması ve mizahın doğal muhalif yönelimine aykırı bir noktada durması eleştiri konusu yapılmıştır. Ancak muhalif olması gereken mizah uzun süre etkisini görmezken Akbaba aksine çok uzun soluklu olmuştur. Biraz dikkatli bir şekilde değerlendirildiği zaman bazı dergiler Akbaba'nın yerini alır gibi görünmüşlerdir. Bunlardan birkaçı üzerinde durmak açıklayıcı olabilir. Üzerinde durulabilecek dergiler de **Markopaşa, Zübük** ve **Dolmuş**'tur. Süreç içinde bunlar ortadan kaybolurken Akbaba yaşantısını 1970'li yılların ortalarına kadar sürdürmüştür. Markopaşa üzerinde durulduğu zaman derginin 1940'lı yıllarda yoğun bir şekilde okunmasına karşın 1950'li yılların başlarında etkisini kaybettiği görülmektedir. Zaten mizahın muvafık olmasının yaşamasını engellediğini bizzat bu dönemde dergide çalışan **Rıfat Ilgaz** ifade etmiştir. Dolayısıyla mizahın muhalif olması gerekliliğini Akbaba deneyiminden değil, Akbaba'dan düşünsel anlamda farklı yerde duran mizahçıların deneyiminden çıkmıştır. Benzer mantaliteyi diğer dergilerde de görmek mümkündür. Dolmuş ve Zübük için aynı şeyler söylenebilir. Fakat buna mukabil boşlukta kalan soru neden muhalif olan bu dergilerin yaşantıları çabuk bitmektedir de Akbaba çok uzun bir zaman kesitinde varlığını sürdürmektedir. Türkiye'de belirtilen dönemde Akbaba gibi uzun süre çıkmış bir mizah dergisi bulunmamaktadır. Demek ki mizah yapmak için muhalif olmak gerekmemektedir. Tabii bu soru bir başka soruyla beraber gündeme getirilmelidir. Acaba Akbaba dergisi muhalif olmayan bir dergi midir? Tabii bu soru da önemli sınırlılıklar taşımaktadır. Türkiye'de muhalif olarak nitelenen birçok mizahçı yoğun olarak Akbaba'da yer almıştır. O zaman soru ister istemez değiştirilmelidir. Bu tür karikatürist ve öykücülerin Akbaba'da yer almaları Akbaba'nın muvafık yanını hiç mi değiştirmemektedir. Üzerinde ciddi olarak düşünülecek konu uzun süre Akbaba'yla rekabet edebilecek nitelikte bir mizah dergisinin neden çıkarılamadığıdır.

CUMHUR GAZİOĞLU

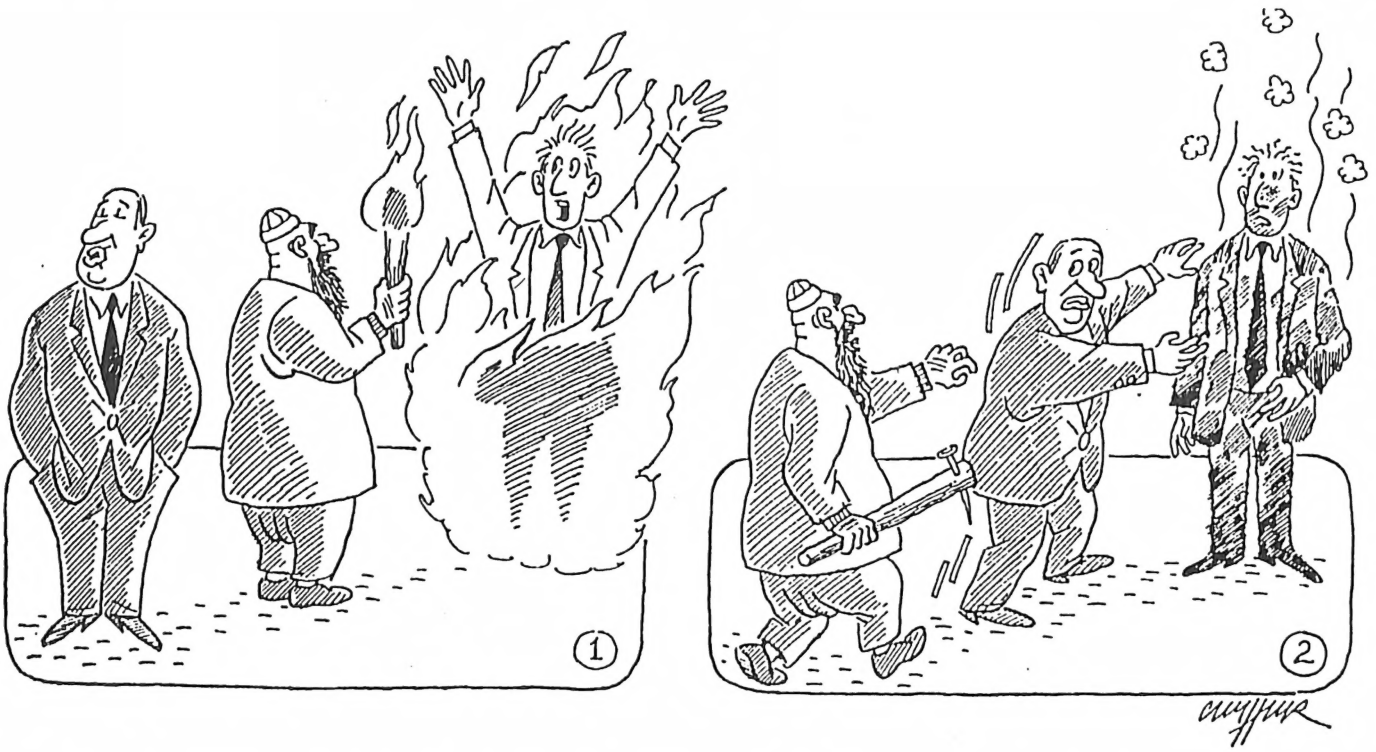

RUHİ TEK TREN PENCERESİNDEN

LAİK Mİ, LAYİK Mİ?

Tren Bostancı'ya yaklaştığında yavaşladı. Sonra durdu. Demirbaş yolcular saatlerine baktı. Göreve geç kalıp kalmayacaklarını tahmine çalışıyorlardı. Sonra gazetelerinin sayfalarını çevirmeye başladılar.

- Aydın yakmaya 15 yıl...

- Bir partinin başkanının ne mal olduğu ortaya çıktı. Bir başka parti başkanının mal varlığı komisyon hâlâ açıklamadı.

- Sivas'ta 37 kişinin katledilmesiyle ilgili davada mahkeme, sanıkların katliamın asıl failleri olmadığına karar verdi ve olayların Aziz Nesin'in tahriki ile başladığını bildirdi. DGM bu nedenle Aziz Nesin hakkında yasal işlem yapılması için DGM Başsavcılığına suç duyurusunda bulundu.

İlkokul öğrencisi olduğu giysisinden anlaşılan sevimli kız, hınzır hınzır güldü. Gazeteden bir haberi kekeliyerek okumaya başladı.

- Adnan Menderes 19, İsmet İnönü 7, Bülent Ecevit 29, Süleyman Demirel 327, Turgut Özal 9, Mesut Yılmaz 23, Tansu Çiller 34 İmam-Hatip lisesi açtı. Pekçok lisenin açılması da sırada...

Yaşlı yolcu, sevimli kızın saçlarını okşadı.

- Boşuna çocuktan al haberi dememişler.

Karabulutlar Marmara denizi üzerinde yoğunlaştı.

Yağmur yağmaya başladı.

Bir ses duyuldu:

- Bu yağmur onca pisliği temizleyebilir mi?

Haydarpaşa-Adapazarı treni yoluna devam etti.

ÖNCE CAN

Haydarpaşa-Adapazarı treni yoluna devam ediyordu.

Bir ses, kompantımanda yankılandı.

- Millet sürünürken, memleket uçuruma giderken, vekillerin bir eli yağda bir eli balda, kuş sütleri de önlerinde...

Simitçi çocuk güldü:

- Amca dut yiyen bülbüller çoğaldı.

Tren rayda kayar gibi ilerledi.

- Bu gidişle vekiller yalnız kalacak.

Trenin düdüğü ovada egemenliğini sürdürdü. Öttü, durdu.

ÇİZGİ YERİNE

Herşey Bir Anda Oldu

mümtaz idil

Herşey bir anda oldu. Uzun insanlık tarihinde bir zerre sayılacak bir zaman aralığında Türkiye altından kalkamayacağı bir karanlığa teslim oldu. Bir gövde gösterisiydi amaçlanan, bir cinayete dönüştü. Sivas katliamının özeti bu...

Nedenleri üzerine, ölenlerle ilgili hemen her şey yazıldı, ama "kara leke" silinmek şöyle dursun, daha da karardı. John Grisham veya Dean Koontz'un romanlarındaki gibi, sanki olay tüm yönleriyle incelenmiş, cinayeti işleyenler yakalanmış, ölenler de anıtlaştırılmıştı. Her yıl günü geldiğinde onları anmak, bu korkunç cinayeti işleyenlere lanetler yağdırmak ve ülkenin bir daha böyle bir kara günü görmemesi için çığlıklar atmak gibi eylemlerle her şey yoluna girmiş gibi görünüyordu. Ama huzursuz edici bir nokta vardı: Kapanmamış bir yara, bitmemiş bir dava ve belki hepsinden de önemlisi, benzer olayın bir daha yinelenmeyeceğine ilişkin somut gelişmelerin olmayışı.

Bir Madımak Oteli yangını daha beklenmiyordu belki, ama orada, çalıların arasında sürünüp dolaşan tehlikeli gerilimini bütün çevreye yayıyordu. Tehlike geçmemişti ve hatta artarak büyüyordu. Arkanızı dönüp baktığınızda kimseyi göremiyordunuz, ama ensenizde soluğunu hissettiğiniz bir tedirginlik rahatça önünüze bakarak yürümenizi engelliyordu.

Hâlâ da engelliyor.

Madımak Oteli cinayeti bir simgeye dönüştü, ama tedirginliği ortadan kaldıramadı. Canilerin fırsat buldukça değişik yöntemlerle yeni Madımaklar yaratması ihtimali kol geziyor. Her şey yine bir anda olabilir ve bir anda lanete ve anıtlaşmaya dönebilir. İşte bu, tedirginliği asla ortadan kaldırmayacak bir "tekerrür" olmaktan öteye geçmiyor.

Orada, çalılıkların arasında sinsi sinsi soluk alıyor, hissediyorsunuz. Çıplak gözle göremiyorsunuz, ama orada olduğunu biliyorsunuz. Zamanını kolluyor. İlk fırsatta saldıracak. Nereden ve nasıl, bilemiyorsunuz. Tek bildiğiniz şey saldıracağı. Yeni göz yaşları, yeni ağıtlar ve yeni Madımaklar...

Çözümsüzlüğün kahredici bileşkesinin tam ortasında oturup, elinizi avucunuza koyabileceğiniz dostlar arıyorsunuz. İnsanların insan gibi yaşama hakkı olduğu sizinle haykıracak kitlelerin sıcaklığını hissediyorsunuz. Tedirginlik kaybolmuyor, ama yürekten kopup gelen bir sıcaklık tedirginliği dirençle karşılıyor.

Çok uzaklarda bir yerde de genç bir kız ağlıyor. Yaşamı boyunca asla unutamayacağı alevlerin arasında babasının yüzünü görerek.

Ne Madımak Oteli'nin yerine kocaman bir siyah sütun dikmekle, ne kurbanların mezarlarını güle boğmakla, ne olayı haykırarak lanetlemekle ne de canileri cezalandırmakla bu tedirginliği yok etmenin olanağı yok. Bunlar gerekli, ama yetersiz, çünkü ucube yarattığı çalıların arasından çekip çıkarmaya yetmiyor. Kendini asla göstermeyen tedirginliğin o kuytu karanlıktan çıkmasının sağlanmasına hiçbir somut tehdidin gücü yetmez. Gün ışığı dışında, aydınlık yüzler dışında. Bu yüzden belki de ilk kez, Madımak Oteli yandığında, yangının göz kamaştıran ışığı altında şöyle bir görünüp kaçıştılar. Yaktıkları otelin aydınlığının kendilerini de ele vereceğini hiç düşünmediler. Işıkla ortaya çıkan birkaç çapulcu ise, çalıların arasındaki kuytu karanlıkta yaşayan ucubenin küçük bir parçasının ipuçlarıydı. Ucu çekilmeyen her ip gibi o da yok olup gitti.

Geriye yitirdiğimiz değerler, gözyaşı ve hep ensemizde soluğunu hissettiğimiz tedirginlik kaldı. Hâlâ arkamızı kollamadan önce adım atamıyorsak bu nedendendir.

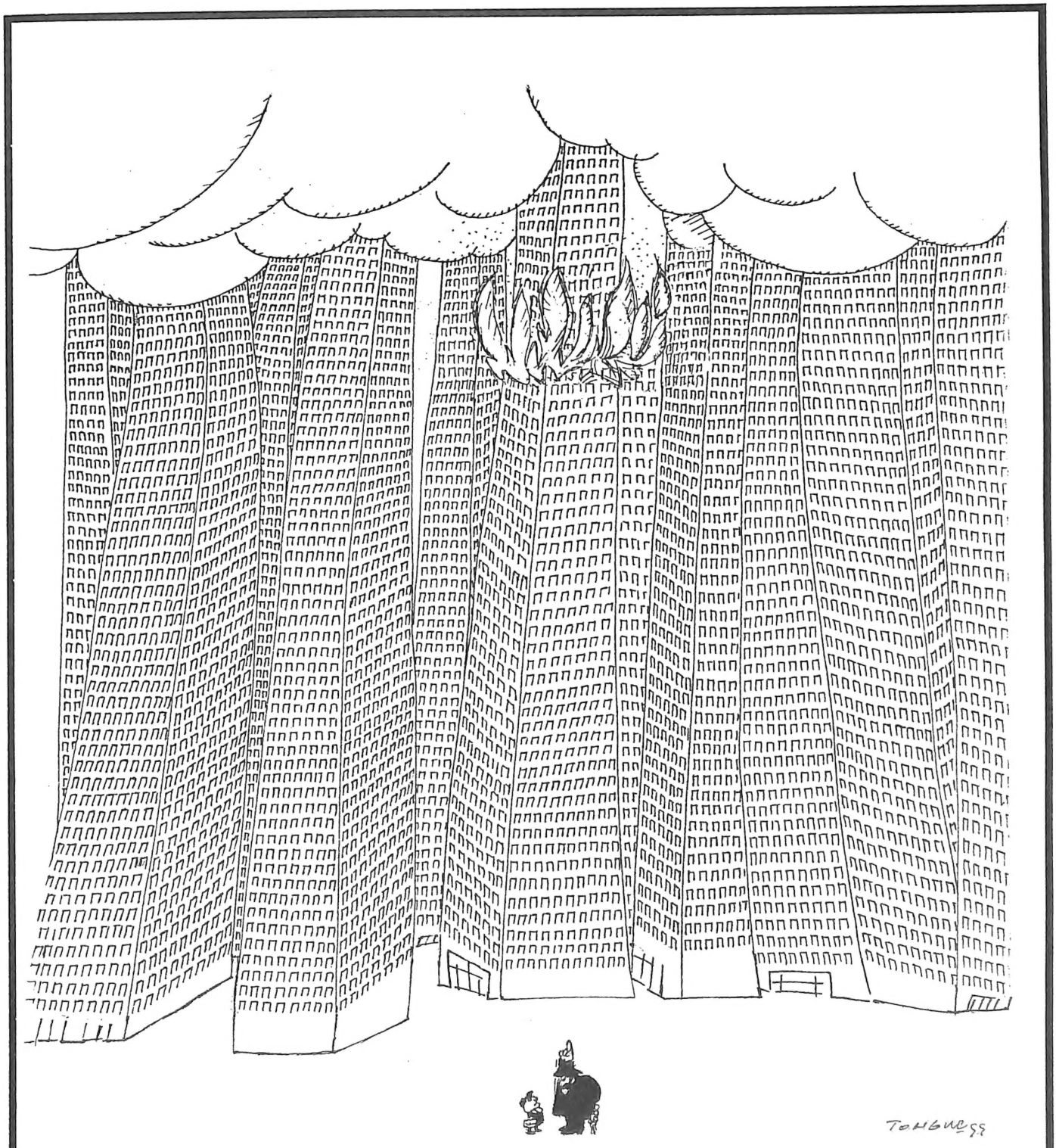

TONGUÇ YAŞAR

MURAT ÖZMENEK

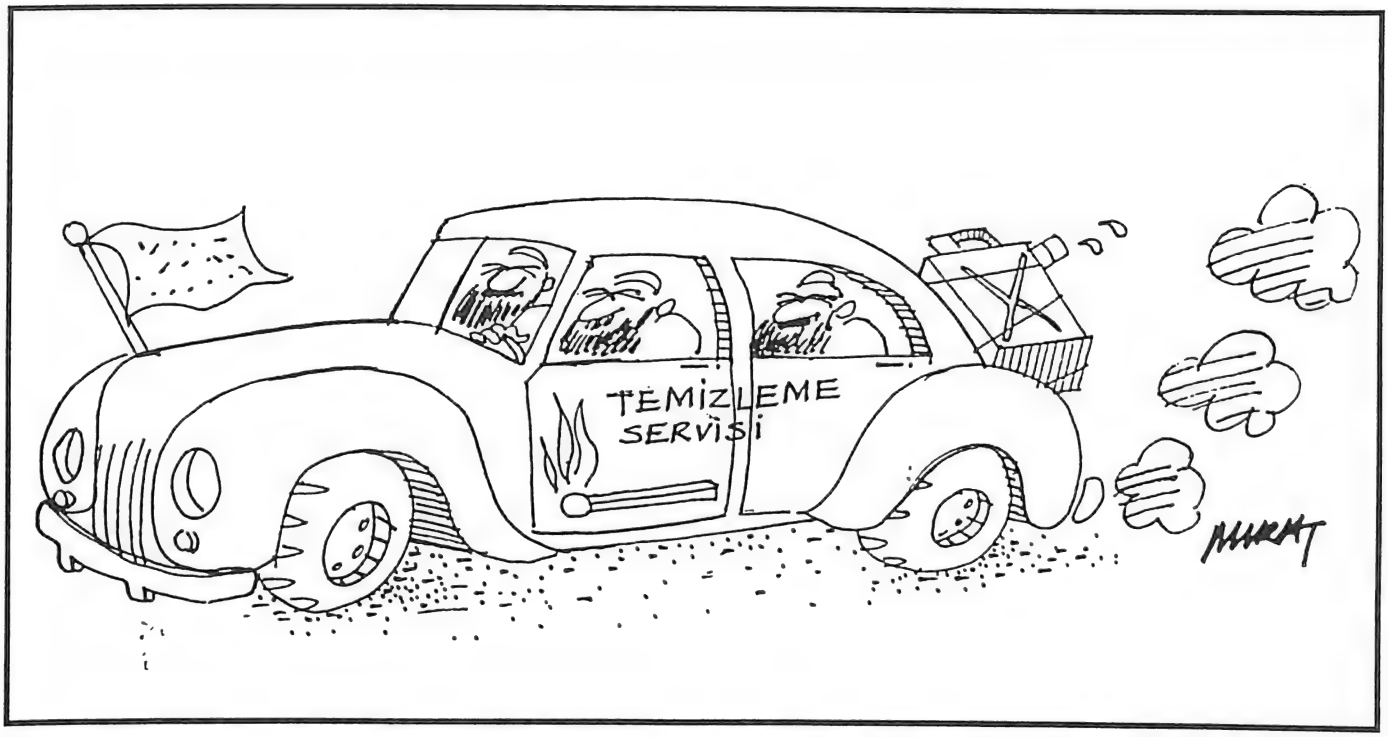

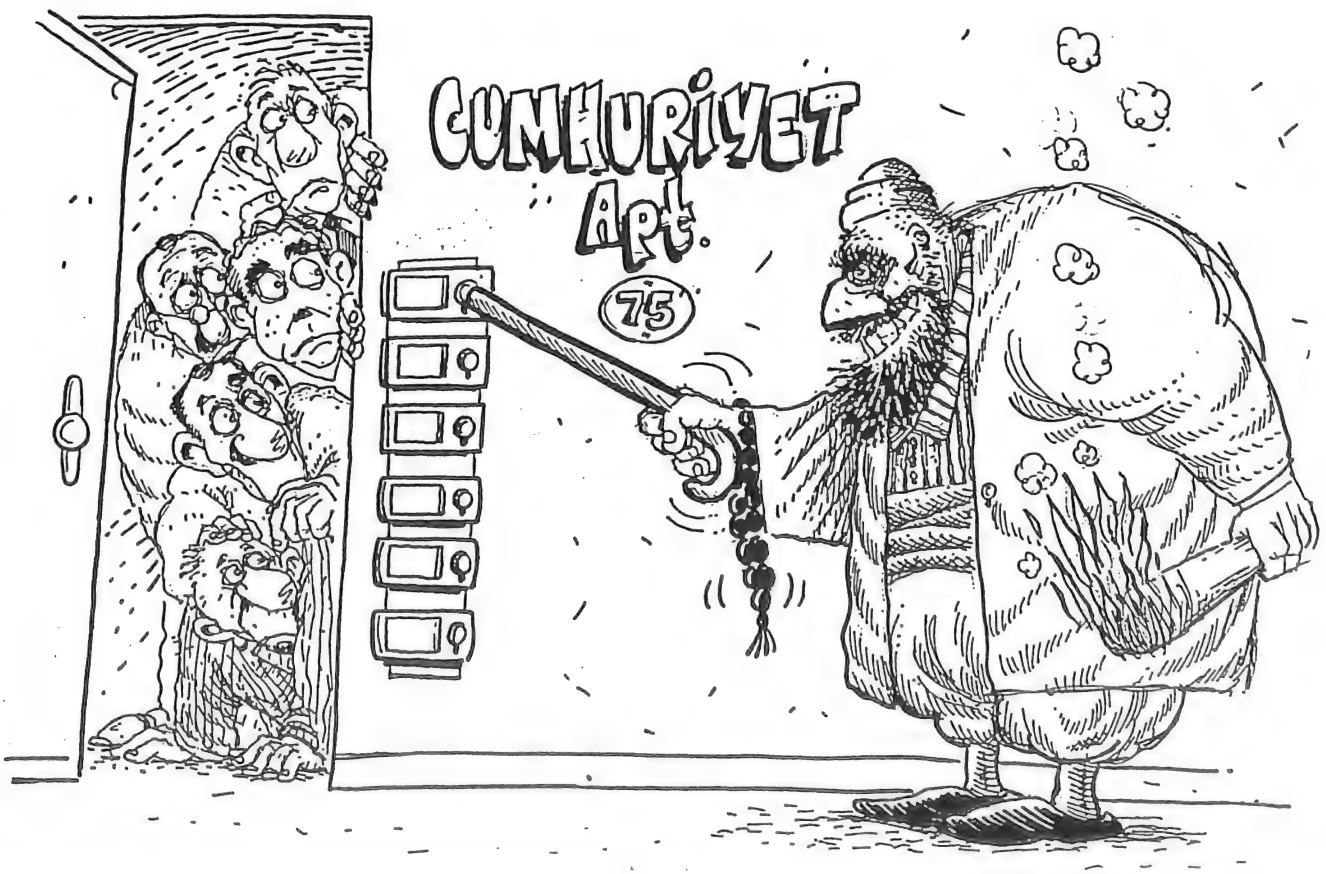

ALİ ŞUR

NEHAR TÜBLEK

EVREN, "İRTİCA'YA KARŞI BİRLEŞİN" DEDİ

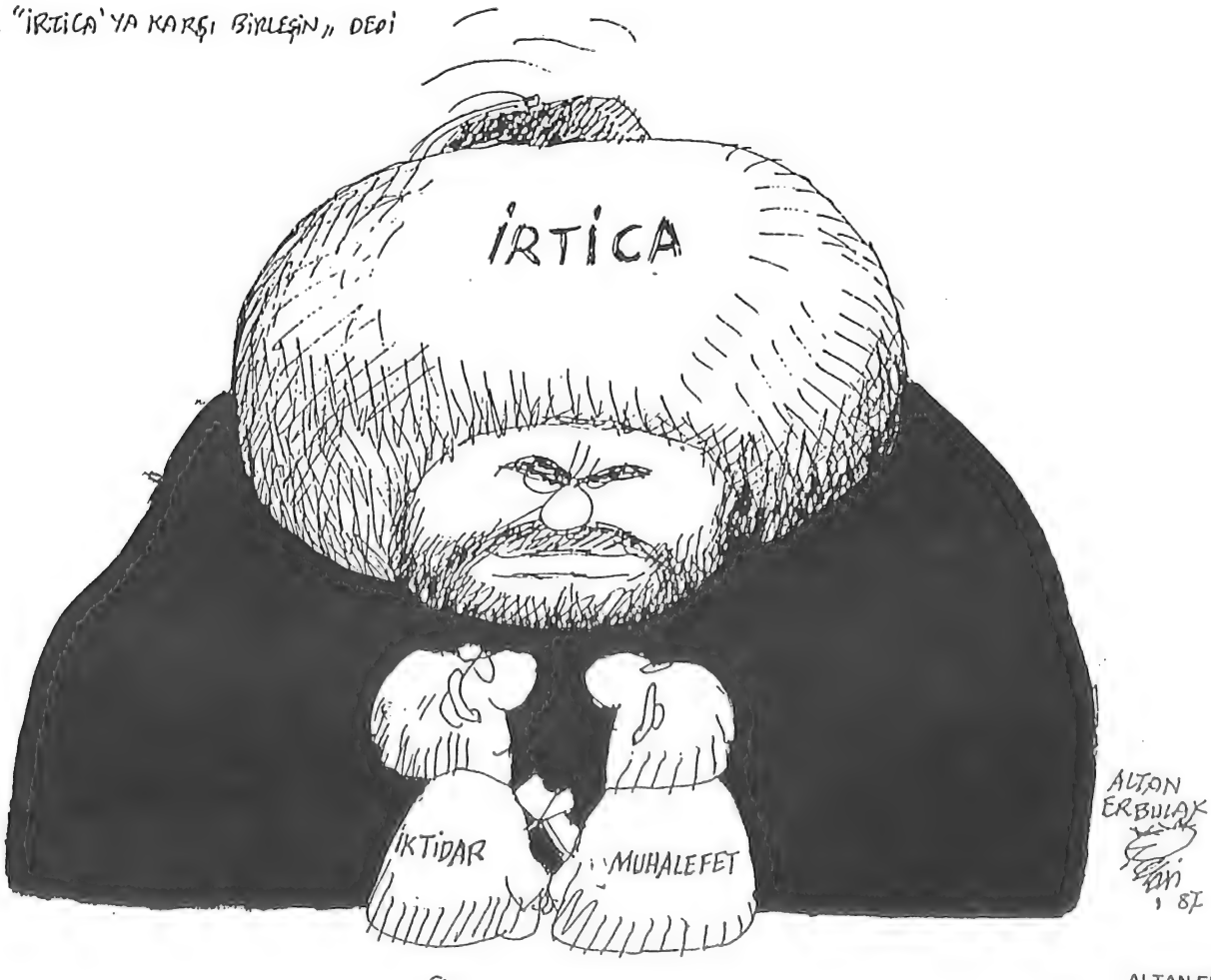

"İMAM NİKÂHI"

ALTAN ERBULAK

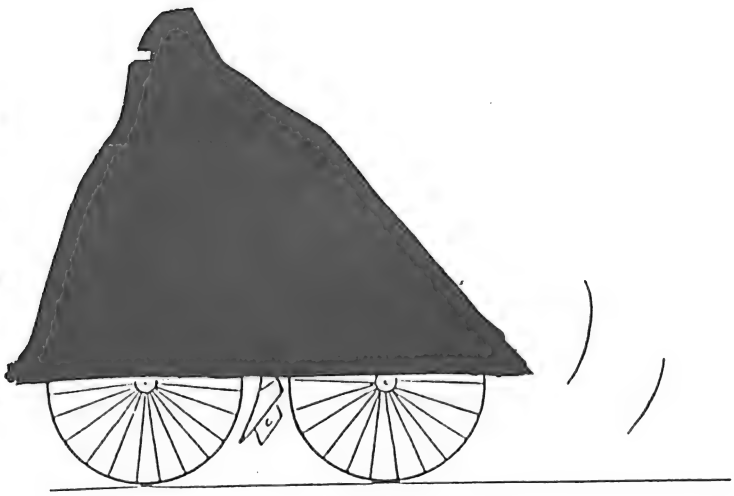

TURHAN SELÇUK

KÖKSAL ÇİFTÇİ

CEZMİ ERMİŞ

FİKİR HAREKETLERİ

ERCAN AKYOL

GÜLDÜŞÜN ÇORBASI

Sıvas Yakıldı CHP Çakıldı!..

ÖZGÜR ARHAVİLİ

Murat Özmenek, Dinçer Pilgir, Hüseyin Tanyeri söyleşiyoruz. Peker de bizi izliyor. Halkısımızın bildiği Veçhile (Ve de Çile) Peker Pek konuşmaz. Acaip Dinler. Çünkü kendileri çok Metindirler. Tüm Metinliğiyle Peker Sadece Adem çizer... Söyleşi Dalı; "Ne Olacak Sol'un Hali?" gövdesi de CHP... CHP'yi Kurtarmaya Ramak kaldı derken, Tanyeri vurdu erken: "CHP'yi Yazsana..." "E dur kardeşim, kurtarıyoruz, yazmaya ne gerek var!?" Diyemedim Tanyeri'ye, onun yerine "Olur..." ikram ettim kendilerine. Bir gün sonra da Metin "Sivas'ı Yazsana!.?" demişti. Burdaki Mişli geçmiş zaman eki, "Mişti'ye kafanız takılmasın. Bu benim ileriyi görebilmemin "Mişti"si. Çünkü Biliyorum ki Metin bir gün sonra bana "Sivas'ı Yaz!" diyecek. Nitekim de deyiverdi... Uzattık galiba. Biz bu nedenle Ger Germiyelim konumuzu, Gel Gelelim Konumuza...

Ben her iki güzel öneriyi kırmamak için birleştirmeyi düşündüm. Sivas Yakılışı ve CHP çakılışı nasıl örtüşür!? demeyin. Biliyoruz ki ikisi de Tarihleri boyunca yangınlardalar. Her ne kadar Sivas'ınki Evrensel Tehlikede, CHP'ninki Çevresel Tehlikede odaklaşıyorsa da, Yin de Bu İki yangını bir arada yazmayı düşündüm. Belki iki yangın örtüşür, bir Adem eder de, Aydın duyarsızlığı yakılır...

Önce Sivas'ı yazalım: -"Sivas'ta Aydınlığı kararan Yangın... Gurbet elde Sivas'lılar Sivas'a Yangın (hasret mi dersin!) Gurbetteki Sivas'lılara ise Aydınlar dargın... Sivas'lılar Sivas'tan gayrı her yerdeler, İzmir'de, İstanbul'da ve Ankara'da Uzaktan seyrediyorlar Sivas'ı, Sivas'ta Yükselen Yangınları, karanlığın Payandası yobazları... Gurbetteki Sivaslılar, Sivas'tan çok kendilerine duyarlılar gibi. Sivas'lı Aydın gurbet elde Milletvekili, Gurbet elde Nurettin Sözen, Gurbet elde Haydar Yılmaz. Sivas'ta Sivas'lı Aydın adeta bir hiç... Sivas Son yıllarda Karanlık güçlerin etkinlik odağı... Sivas karanlığı kor ateşinde yalnızları oynuyor sanki... Sivas'ın değişmez yazgısı Tarihte de böyle idi, bugünler de de böyle... Gurbet elde duyarlı Sivas'lı, Sivas duyarsızlığını duyarlılığa dönüştüremediği sürece böyle devam edecek gibi..."

CHP'ye gelince. İnsan; Ne yazayım, nesi kaldı ki demekten kendini alamıyor. Elbette ki yazacak çok şey vardır. Ben bunları yazmaktansa, son CHP Olağanüstü kongresinde Ertuğrul Günay'a sıcak Bakan, fakat gericilerin gazetesi "Yeni Şafak" "22 Nisan kongresi Ertuğrul Günay'ın zaferi ile sonuçlandı" Manşetini atınca kafasında "?????"leri beliren, Nesli tükenmekte olan Dürüst Kelaynaklardan can arkadaşım Temel Öztürk'ün iki fıkrasını yazmak istiyorum: "-Adamın biri At Pazarında dolanırken At'lardan birini gözüne kestirir. Satıcıya sorar: "Bu At Yozgat'a gider mi?" Satıcı başlar: "Bursa'ya gider, Kastamonu'ya Gider, Edirne'ye Gider..." der ama Yozgat'ı demez. Alıcı tekrar sorar: "Kardeşim bu At Yozgat'a gider mi?" Satıcı tekrar başlar: "Çorum'a gider. İzmir'e gider. Van'a gider..." Alıcı sinirlenir: "Yahu Yozgat'a gel Yozgat'a..." Adam Pek oralı değil. Çünkü AT Yozgat'tan çalınmış. Alıcı da Yozgatlı imiş... Evet Atımız her yere gidiyor ama Birtürlü Yozgat'a gitmiyor. CHP'miz de öyle, Programı, tüzüğü, lider ve kadrosu ile her yere gidiyor ama, (nemenem liderlerse) bir türlü iktidara gitmiyor. Yoksa CHP'yi birileri çaldı da bihaber miyiz... Eğer doğruysa, elbetteki alıntı-çalıntı mAL ile Yeniden Yapılanma inşa edemezsin. Etsen Etsen Yeniden Kapılanma'yı tesis edersin. zaten Yıllardır da yapılan o...

Temel Öztürk'ün İkinci Fıkrası Şöyle: "Adam Pazarda Üç At Beğenir. At'ların Fiatı, 100-200-300 TL olarak değişiyor. Birini beğeniyor. Beğendiği At En Ucuz olanı çıkınca Merak Ediyor SORUYOR: "Niçin 100 TL?" Satıcı Aksak olduğunu söylüyor. Alıyor AT'ı keyifli keyifli uzaklaşıyor. Arada bir Laf Taşıyıcı varmış. Laf Taşıyıcı Alıcı'ya yetişmiş: "Yahu sakat AT'ı ne diye aldın?" "Sus salağı kazıkladım, farkında değil, AT'ın tırnağına taş sıkışmış. At sağlam..." Lafçı koşa koşa satıcıya dönmüş: "Sen bu işte kazıklandın. At sakat değilmiş. Tırnağına taş sıkışmış..." Asıl o kazıklandı. AT'ın tırnağına taşı ben sıkıştırdım. Öyle zannetsin deyince, lafçı tekrar alıcıya koşmuş durumu izah etmiş. Alıcı: "Asıl kazıklayan benim, ona verdiğim 100 TL. sahte idi." Lafçı çıldıracak... Bıkmıyor da. Durumu tekrar yetiştirmiş satıcıya: "Galiba bu işten kazığı yiyen sensin... Sana verdiği 100 TL sahte imiş..." Satıcı: "Sen öyle san, ben o parayı birine veririm. O AT'ı kime verecek? Çünkü at çalıntı idi. Nasıl olsa gerçek sahibi bir gün gelip AT'ı ondan alacak...!"

İkinci Fıkramız da böyle. Ne ile örtüştürürseniz örtüştürün. Ne çıkaracaksanız çıkarır bu Fıkra'dan. Ben bu konularda pek yetenekli sayılmam. Yetenekli olsam çalıntı At fıkralarıyla CHP gerçeğini anlatmaya kalkmaz idim. Yalnız bir gerçeği ben de görebiliyorum: "MUTLAKA BİR GÜN CHP'NİN SAHİBİ ÇIKACAKTIR... DİZGİNLERİ (PROJELERİ) ELİNDE BİRİ... HEMİ DE HAMASI SÖYLEM SAHİBİ BALONLARI PATLATA PATLATA..."

Az kalsın unutuyordum! Gelin ben size 4x4 dörtlük bir dörtlük dörtliyim:
SİVAS İLLERİNDE SAZIM ÇALINIR
YOBAZ ELLERİNDE AYDINLARIM YIKILIR
YANAR DA YÜREĞİM YANAR
IRKÇI YOBAZLARA DA KİMLER KANAR.

BAYKAL GÖLLERİNDE CHP'EM ÇAKILIR
AĞIRIR DA SOL YANLARIM AĞIRIR,
CHP'EM LİDERİNİ ARIYOR
BİRİLERİM DE KENDİNİ LİDER SANIYOR????

Antrparantez "Bu Temel O Temel. Yani hoşgörü timseli Karadenizli Temel değil, Malatya'lı Elektrik Mühendisi ve Eski Halk Evleri Emekçisi can Dost.

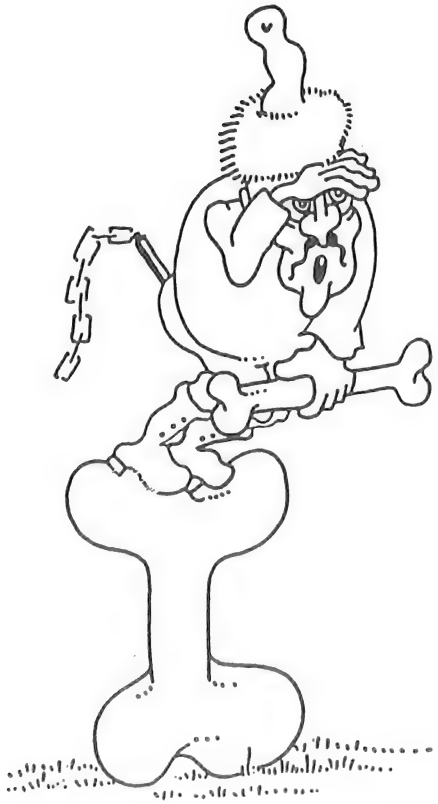

CEM KENAN ÖNGÜ

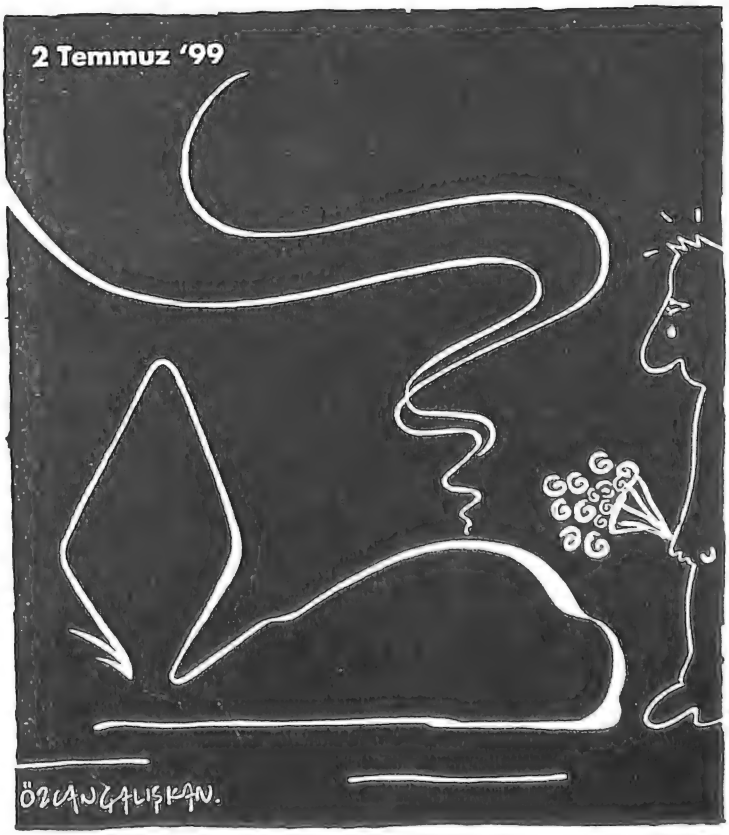

ÖZCAN ÇALIŞKAN

ALTAN ÖZESKİCİ

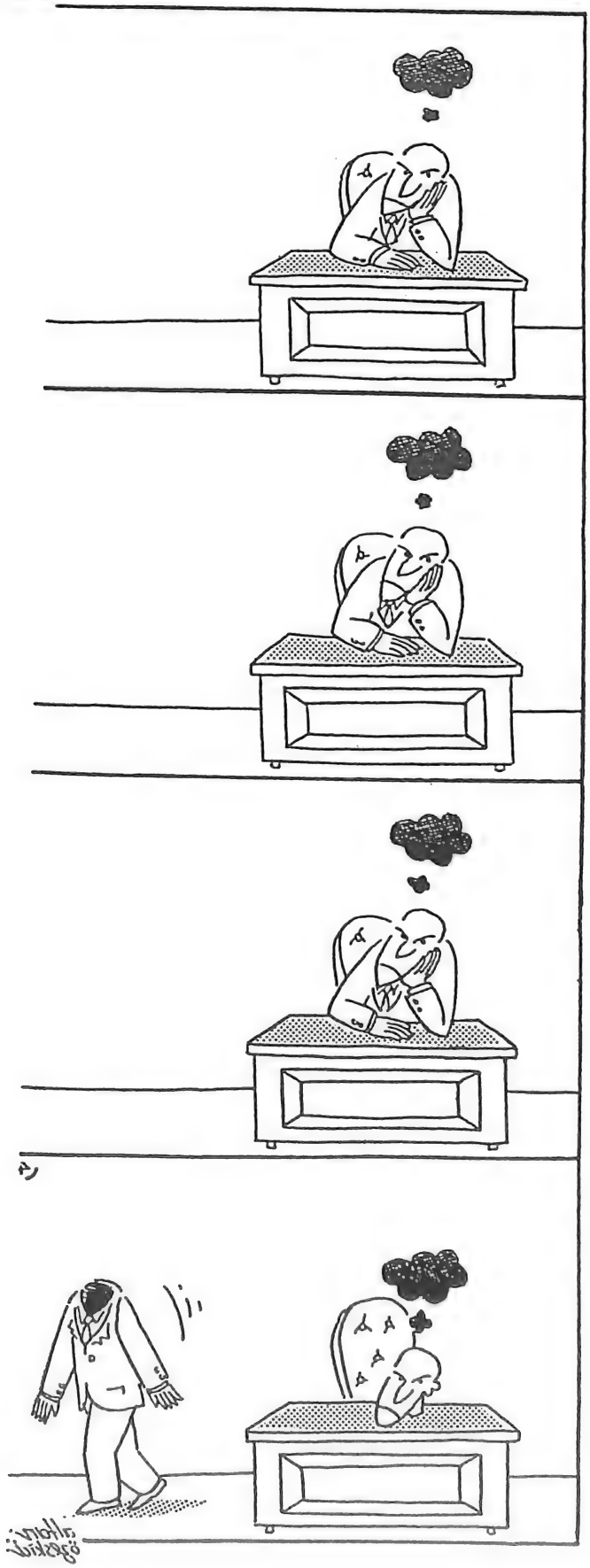

KARİKATÜRİST ANEKDOTLARI

■

YENER ÇAKMAK

■

Ferruh Doğan'dan Bir Anekdot

1962 yılında Ali Ulvi, Nehar Tüblek, Mim Uykusuz, Tonguç ve Zeki Beyner'le birlikte İtalya'da "Bordighera" Senato armağanını kazanmıştık.

Haberi gazeteden okuyup öğrenen bir vatandaşımız, o zamanki Cumhuriyet Gazetesi genel yayın yönetmeni Cevat Fehmi Başkut'a gönderdiği mektubunda: Artist bacağı ile futbolcu ayağının gördüğü rağbete karşılık, sanatçılara sürdürülen bu ilgisizliği kınamakta ve bu ilginç mektubuna şöyle devam etmekteydi.

"Ben bütçesi geniş olanaklara sahip bir insan değilim. Size bu mektupla birlikte iki buçuk lira (O günlerde kahverengi kâğıt iki buçuk liralar vardı) yolluyorum. Lütfen 50 kuruş da siz ekleyiniz. Çay ve simit yiyerek bu büyük başarıyı milletimize armağan eden altı sanatçıya birer çay ve simit ziyafeti çekiniz. Bunu yaparsanız, şu gecekonduda yaşadığım dar bütçemle, bu değerli sanatçıların başarılarını kutlama mutluluğunu bana vermiş olacaksınız..."

Soyadı okunmayan, ismi Hamdi olan bu vatandaşımızın, kendi deyimi ile "Çam sakızı, çoban armağanı" olan ziyafetini; anısını her zaman saygı ile andığım Cevat Fehmi Başkut derhal gerçekleştirdi.

Bu ilginç ve unutamadığımız olayın fotoğrafı da, o zamanki Cumhuriyet gazetesi'nde yayınlandı. Biz de bir kadirşinaslık örneği olan bu mektubu çerçeveletip, Türkiye Gazeteciler Sendikası'na armağan ettik.

Diğer arkadaşlarım hatırlar mı bilemem, amma ben o çay ve simidin tadını; en büyük ödül olarak daima duymaktayım. (1973)

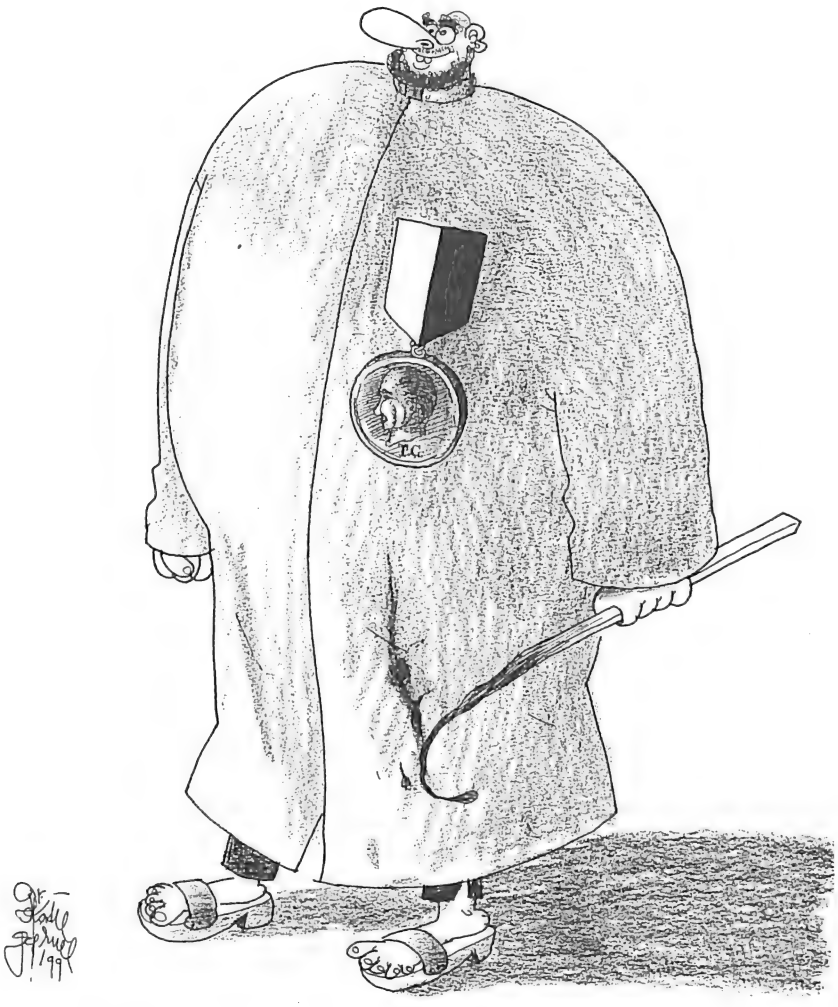

HİÇBİR ŞEY BİRDENBİRE OLMADI

- ÖNCE EZANI ARAPÇAYA ÇEVİRDİLER. DİNLEDİNİZ.
- SONRA "SİZ İSTERSENİZ HİLAFETİ BİLE GETİRİRSİNİZ" DENDİ. DEMOKRASİ SANDINIZ.
- SONRA BİR ÇIĞ GİBİ KUR'AN KURSLARI, İMAM HATİP OKULLARI AÇILDI. DİN DERSLERİ ANAYASAL ZORUNLULUK OLDU. KABULLENDİNİZ.
- TESETTÜR ARTTI. CAMİ SAYISI OKULLARI GEÇTİ. İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ SAYDINIZ.
- GİYİM KUŞAMA MÜDAHELE ETTİLER, ORUÇ TUTMAYANLARI ÖLDÜRDÜLER, ŞAŞIRDINIZ.
- DAHA SONRA BİLİM ADAMI VE YAZARLARI VURDULAR. MİLLETVEKİLİ VE GAZETECİLERİ PARÇALADILAR. ŞAİRLERİ VE DANSÇILARI YAKTILAR. KİMİN YAPTIĞINI DÜŞÜNÜP DURDUNUZ.
- EN SONUNDA KAPINIZI ÇALACAKLAR. SİZE KENDİNİZDEN BAŞKA YARDIM EDECEK KİMSE KALMAYACAK!

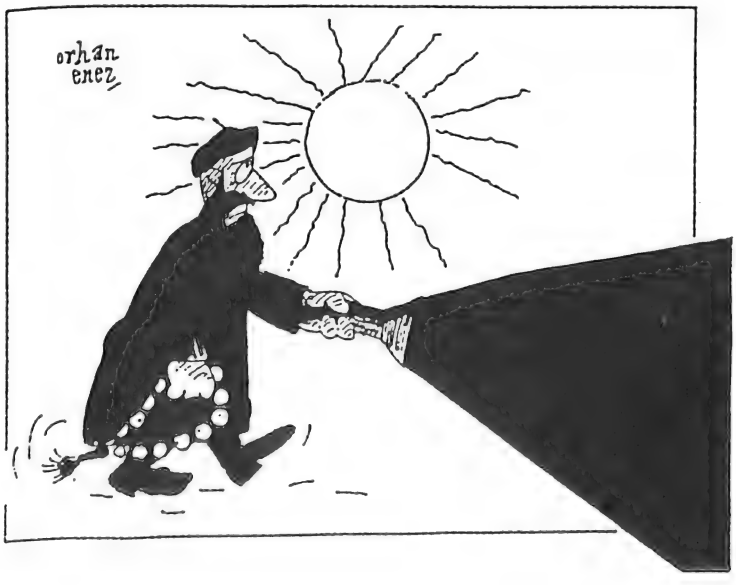

ORHAN ENEZ

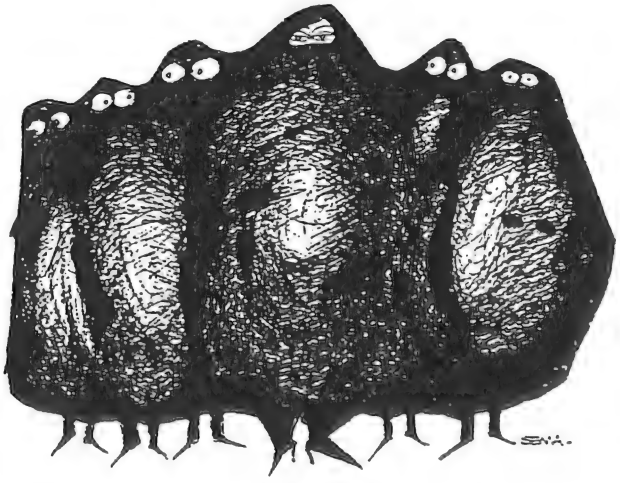

SEMA ÜNLÜER

dinozorun yeri

hüseyin atabaş

SIVAS'I UNUTMAYALIM!..

Benim dedem, günde beş vakit namazını kıldıktan sonra dua ederken; "Allahım, hükümet-i cumhuriyemizi şeriat yolundan ayırma." derdi. Ama o bir Çanakkale gazisiydi, ama o bir 'Anadolu müslümanı'ıydı, yani o laik ve saf bir dindardı. Ona göre şeriat, adalet demekti. Osmanlı kültürü ile yetiştiği için 'adalet'i duymadığından öyle yakarıyordu Tanrısına. Nasıl biz cumhuriyet çocukları, "Adalet mülkün temelidir" denildiğinde, 'mülk' sözcüğünün 'devlet' anlamına geldiğini ilk bakışta algılayamıyorsak!..

Aslında herkes, Mevlâna'nın dediği gibi; siz ne söylerseniz söyleyin, bildiği kadarını, ilgi alanına girdiği kadarını anlar. Örneğin bir politikacı, 'vatandaş' denildiğinde, kendisine oy veren ya da verme olasılığı bulunanları canlandırır kafasında... Bakın, örneklerle açıklamaya çalışayım:

2 Temmuz Sıvas topluöldürümünün gerçekleştirildiği gün, zamanın başbakanı Tansu Çiller verdiği ilk demeçte şöyle demişti: "Sıvas'ta üzücü bir olay olmuştur. Devlet oradadır. Sayın İçişleri Bakanı oradadır. Bütün güvenlik güçlerimiz oradadır. (...) Otelin etrafını saran vatandaşlarımıza hiçbir biçimde zarar gelmemiştir. Onlardan ölen ve yaralanan da yoktur. Dolayısıyla olay, bir otelin yakılması ve içinde olan vatandaşlarımızın ölmesiyle ortaya çıkmıştır."

Dikkat buyurun, üzerine basa basa; "Otelin etrafını saran vatandaşlarımıza (yani katillere) hiçbir zarar gelmemiştir. Onlardan ölen ve yaralanan da yoktur?" diyor. Otele kıstırılıp da öldürülenler ise, vurgulama biçiminden öyle anlıyoruz, önemli değildir. Öldürülmeleri sadece olayın ortaya çıkmasını sağlamıştır, 'vaka-yı adiyeden' bir olaydır dolayısıyla!.. Bu sözler düşünülerek dile getirilmiş değil, bundan eminim. Çünkü söyleyenin kafasında iki ayrı 'vatandaş' kavramı vardır: Kendisine oy verenler ki, onlara "hiçbir biçimde zarar gelmemiş" olması sevindiricidir. İçerde olup da öldürülenlerin, nasıl olsa ona oy verme olasılığı yoktu; onlardan söz ederken önem atfetmeye de gerek görmüyor!

İşte bu popülist mantığın arkasındaki 'düşünceyi' sergilemek için Sıvas'ı unutmayalım. Bu biiirr...

Şimdi de dönemin muhalefet partisi lideri Mesut Yılmaz'ın 3 Temmuz'da söylediklerine bakalım. Aslında onun söyledikleri ilk bakışta öncekinden farklı gibi gözüküyor ama, aynı mantık çerçevesi içinde daha vahim sözlerdir: "Bu olayda devletin valisinin hatası olup olmadığı araştırılmalıdır. Devletin valisi, yüzde 99'u müslüman olan Türkiye'de, halkımızın dini duygularını rencide eden, dini değerlerle alay eden bir konuşmacıya karşı tepkisiz kalmışsa, milletin o valiye güvenmesini bekleyemezsiniz." Yılmaz şunu diyor aslında; devletin güvenlik güçlerini kullanarak valinin susturmadıklarını 'halk' sustursa da, öldürse de haklıdır. Sonraki günlerde, "Bir futbol maçında da bu kadar insan ölebilir" diyecek olan Yılmaz sözlerini şöyle sürdürüyordu: "Şiddetin her türlüsüne her koşulda karşıyız. Fikir özgürlüğüne bizden daha saygılı bir zümre göremiyorum. Ama fikir özgürlüğünün, halkımızın mukaddes değerleri için kullanılmasına hiçbir şekilde kayıtsız kalamayız." Nitekim de kalmadılar...

Şimdi; "Ben dinsizim ama, inancı olanlara saygılıyım" diyen Aziz Nesin, acaba ülkenin engin düşünce özgürlüğüne sığınarak 'halkımızın mukaddes değerleri'ni incitmiş mi oluyordu? Öyle olsa bile, çoğunluğun azınlığı baskı altında tutmasını önlemek, azınlık haklarını korumak çağdaş demokrasinin gereğidir. Oysa demokrasi havarisi kesilen, kendisini çağdaş sanan Yılmazlara göre, oy deposu olan çoğunluk azınlığa neyi 'reva' görürse haklıdır. Öyle mi?

İşte, bu anlayışı yıkmak, çağdaş hoşgörüyü egemen kılmak için Sıvas'ı unutmayalım. Bu ikiii...

Dönemin ana muhalefet partisi lideri Necmettin Hoca'nın dile getirdikleri ile Yılmaz'ın dedikleri de pek farklı şeyler değil. Şöyle diyordu muhterem: "Buraya (Sıvas'a) belirli kişiler gönderilmiş, milletin inancını, dinini tezyif eden sözler sarf edilmiştir. Bunlar suç işlemiştir, ama devletin valisi bunlara ev sahipliği yapmış, teşvik edici konuşmalarda bulunmuştur. Sıvas halkı, dini tezyif olayı karşısında çok doğal olarak reaksiyon göstermiştir. Bu tepki, medeni ölçüler içinde olmuştur."

Hayret doğrusu; 'tepki' olarak otuz yedi kişi öldürülüyor, bu da 'medeni ölçüler içinde' kalıyor!.. Demek ki altın verenin, pardon oy verenin tepkisi her biçimiyle 'mübah'tır. Ne sanmıştınız yani?

İşte dinin paraya 'tahvil' edildiği 'medeniyet' anlayışıyla savaşımı sürdürebilmek için Sıvas'ı unutmayalım. Etti üüüçç...

Temel, işlediği suç nedeniyle yargılanmış, ölüme mahkûm edilmiş. Meclis'ten de onay çıkmış, darağacının dibine götürmüş, asacaklar. Hani adettendir ya, sormuşlar:

– Son dileğin nedir?

– Beni oğlimun yanina gömün, demiş Temel.

– Ama oğlun daha genç, diyecek olmuşlar...

Bizimki gayet sakin yanıtlamış:

– Ben sabırli adamim, beklerım!

Aslında şu "Sıvas'ı unutmayalım!" sözü de bir 'sabır telkini' gibi geliyor bana. Oysa bekleyecek zamanımız yok bizim... Neyse, Tanrı hükümet-i cumhuriyemize zeval vermesin!..

Karikatür, Temmuz 1999

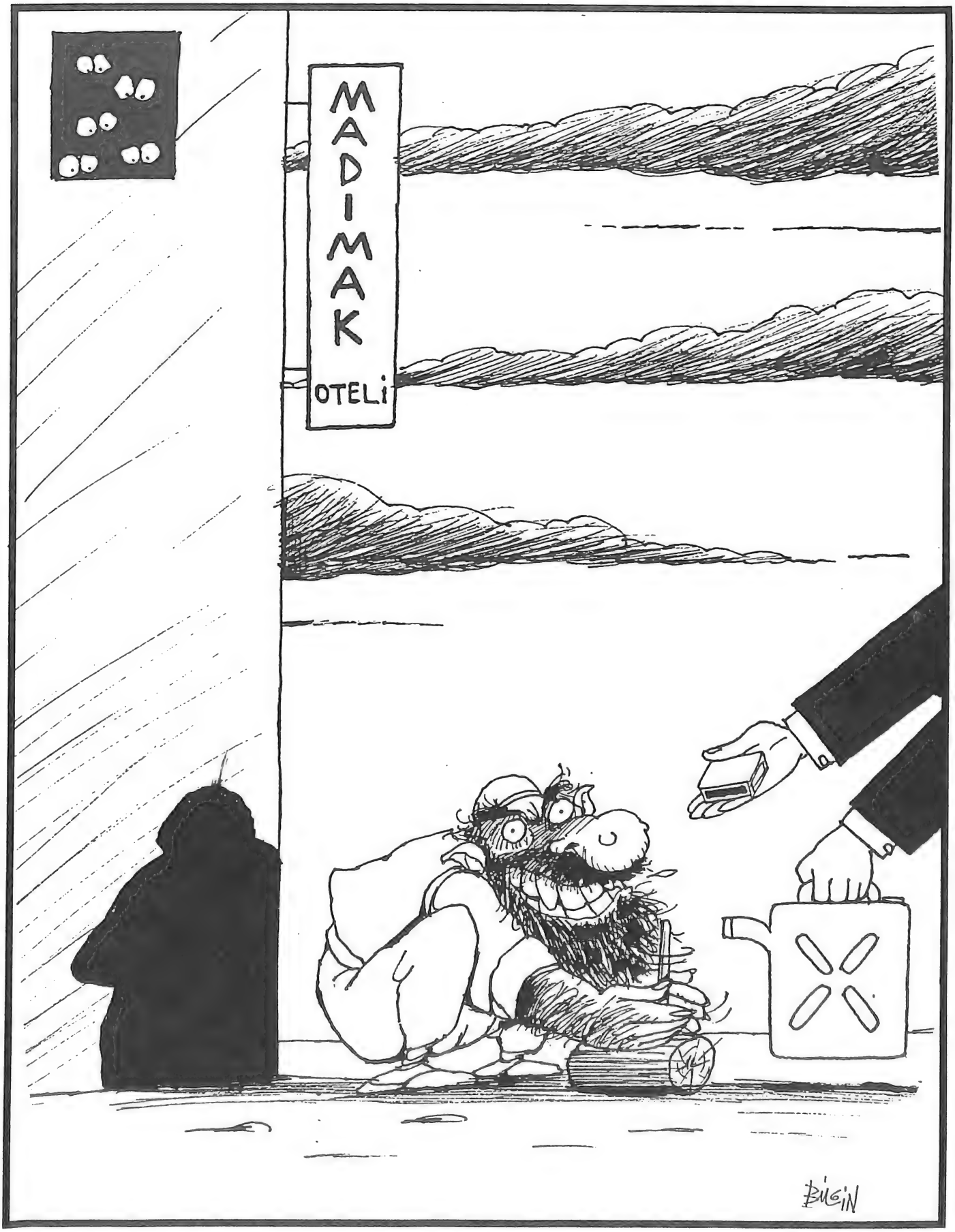
MADIMAK
OTELİ
BİLGİN

KARİKA TÜRKÜCÜ

•

(ezop'tan) bir kara böcek masalı

BÜLENT OKUTAN

Sürekli karanlıkta ve pisliklerle içiçe yaşamak nedir bilir misiniz? Bir filit kokusu veya insanoğlunun pençesi ile ezilmek korkusu içinde yaşamanın ne demek olduğunu hiç duyargalarınızda hissettiniz mi?

Biz dünyaya haşarat olarak gelmenin, canlıdan sayılmanın dayanılmaz hafifliği ile panik içinde yaşayan mahlukları. Kısacık ömrümüzde, sizin hayatınızdan çaldığımız kırıntılarla geçinen zavallılarız. Garip ve çaresisiz. DDT'nin kimyacılar tarafından bizim için formule edilmesinin acısını ve onursuzluğunu köşe bucak saklanarak, ağlayarak ve sessizce çekmekteyiz. N'olur bizi hor görmeyin. Biz beyinsiz ve sizin pisliklerinizle geçinen karaböcekleriz." dedi.

İnsanlara sunmaya çalıştığı, bu zehir zemberek basın bildirisinin ardından mutfak kürsüsünden fayanslara kendini bıraktı. Ters dönmüştü. Ayakları havada epey debelendikten sonra tezgahın üzerindeki bir çatala tutunup ayakları üzerine gelebildi. Sonra üç beş tel sakalını sallayarak yuvasının olduğu deliğe doğru yöneldi. İçeri girdiğinde dış dünya ile bağlantısı kesilmişti. Cümle kapısında onu karısı karafatma karşılamıştı. Kaşları çatık, gözleri ve duyargaları titrekti. Belli ki efendi karaböceğin basın toplantısını canlı yayında televizyondan izlemiş ve yaptığı açıklamaları beğenmemişti. Beraberce salona geçtiler. İçerde yüzlerce bebe böcek vardı. Babalarını görüncü uğultu ile birlikte:

"Efendi baba çok yaşa, efendi baba çok yaşa" diye bağırdılar. İçlerinden bazıları etrafını sarıp;

"Efendi baba bize ekmek kırıntısı getirdin mi, susam getirdin mi, şeker getirdin mi" diye nümayiş yapmasına ve çekiştirmelerine aldırmadan köşesine çekildi. Başının altına bir fıstık kabuğu koyup kestirmeye başlamıştı ki kapıda karafatma gözüktü.

Yüzünden düşen bin parçaydı. Ama efendisine hizmette hiç kusur etmemişti. Bir elinde ibrik bir elinde peşkir vardı. Koca karnını sallaya sallaya Efendi Karaböceğin yanına geldi. Efendi karaböcek uyanmıştı. Havayı yumuşatmak için elini karafatmanın yüzünde dolaştırdı. "Suratın bir karış!" dedi. Karafatma sinirliydi, dolaptan çıkardığı leğene su doldurup efendi karaböceğin kıllı ayaklarını yıkamaya başladı. Onun için diğer üç karısı bir yana, kara fatma bir yanaydı. Çok iyi temizlik yapar, çocuklara iyi bakardı. Yaptığı espriye karşılık vermemesine aldırmadı. Ayakları kurulandıktan sonra taşların üzerine uzandı. Duvarların arkasından müzik sesi geliyordu. Yaşadıkları evin delikanlı oğlu, ara sıra evde arkadaşları ile parti verir eğlenirlerdi. Bu da böcek ailesinin ertesi gün pasta yemesine neden olurdu. Efendi kara böcek bunları düşünürken yüzünde bir tebessüm belirdi. Karafatmaya seslendi:

"Gel kız yanıma barışalım."

"Gelmem hamileyim"

"Yine mi gevurun gızı"

"Kafan başka şeye çalışmıyor ki. Ya yatıyor, ya yatıyorsun"

"Gel bu sefer kürtaj yaptıralım."

"Tövbe de lan, bana günah mı işletecen"

"Karaböceklere günah olmaz, biz muafız. Yoksa bu geleceklerle birlikte yüzlerce çocuğa bakamayız."

"Onu şeederken düşünseydin."

"Efendine karşı mı geliyosun gız ırıspı"

"Yumurtlamaktan hepimizin gıçı acıdı ama sen orda burda meşhur olma peşindesin"

"Çoğalmalıyız yavurum çok olmalıyız ki bu adamları Guliverin cücenleri gibi teslim almalıyız. Memlekete yumuşak yumuşak ve kansız hakim olmalıyız. Buralar ve dışarılar kara böceklerin kara bayrağının dalgalandığı bir ülke olmalı."

"Sevsinler senin kültürünü. Eskiden Humeyni'nin hayatını okur ezberlerdin şimdi Guliver'e emi takılıyorsun."

"Her bir şeyden anlayacaksın kara fatmam öyle olmalı ki, seni bir şey sansınlar. Gerekirse bugün TV'de yaptığım canlı yayında olduğu gibi takiyye yapacaksın."

"Yani bugün sen takiyye mi yaptın. Yani o söylediklerin essah değil miydi? Beni boşuna üzdün efendi ağa."

"Ya ne sandın sevgili karım. Benim gerektiğinde nasıl hin ve nasıl cin olduğumu bilmez misin? Karafatma çok rahatlamış koca göbeğini sallaya sallaya efendisinin yanına geldi. Onun iğrenç salya ve sümüğünü yalayıp koynuna girdi. Gece ilerlemiş, kara böceklerin dünyası ağarmıştı. Karafatma yeniden hiddetlendi;

"Kalk efendi çabuk kalk. Çocuklar açlıktan duvarlara tırmanıyorlar onlara mama getir." Efendi kara böcek gözlerini oğuşturarak uyandı. Yeni bir gece başlıyordu duvarların ardındaki müzik sesleri ve pasta geldi aklına. Salona çıktığında yüzlerce bebe böcek arı kovanını andıran bir alanda onu bekliyordu. Yüksekçe bir taşın üzerine çıkıp konuşmaya başladı:

"Sevgili bebelerim. Böyle seferlere çıkarken eskiden hepinizle tek tek veda ederdim. Ancak artık çoğaldınız. Buna ne gücüm ne de vaktim var. Onun için hepinize böceksel yaşantınızda başarı ve esenlik diliyorum. Gözlerinizden öpüyorum." O arada gruplar arasında gülüşmeler olmuştu. Alaylı bakışlardan rahatsız olmuştu ki ön saflardan birini ensesinden tutup yanına çekti.

"Söyle bakalım Abdulcambaz niçin gülüyorsun?"

"Benim adım Abdulcambaz değil" dedi. Diğerlerine göre daha iri ve sarı olan bebe böcek.

"Abdulcambaz şu arka sırada ortada olan. Benim adım ebu fış fış."

"Aferin ebu fış fış söyle bakalım o zaman niçin gülüyorsunuz?"

"Eskiden evden giderken, sizi tanrının emin kollarına bırakıyorum, sıtkı sadakat ile beni bekleyin derdiniz. Medyatik olunca, alafranga sözler ediyorsunuz. Bu değişiklik çok tuhafımıza gidiyor efendi kara böcek baba..."

"Alışmalısınız bebe böcekler, her şeye alışmalışınız ki hakimiyet yakın olsun. Değişime ayak uydurunuz. Döş ileri olsun kömbet geri. Yah şu gadem yallah!" Orta sıralardaki tombul bir böcek bu konuşmanın ardından avazı çıktığınca bağırdı:

"Yani çağdaş mı olacağız efendi kara böcek baba"

"Haaşa. O ne demek zındık. Takiyye yapacaksınız. Amaca ulaşmak için başka türlü düşünüp, başka türlü davranacaksınız. Bunları evde anneniz size anlatmıyor mu? Bütün gün evde ne yapıyorsunuz." Yine arkalardan bir ses yükseldi.

"Oynuyoruz efendi kara böcek baba, oynuyoruz."

"Cehennemin dibinde oynayın pis musibetler. Şimdi taarruz ve savunma savaş oyunları oynamak, öğrenmek varken herhalde şeytan işi futbol oynuyorsunuzdur." Bebe böcekler arasında bir kaynaşma oldu. Efendi babalarından küçük bir nohutu saklamak için birbirleri üzerine çıktılar. Diğerleri ise el ve ayaklarını tuğlalara hızla ve tempolu bir şekilde vurarak babalarını protesto etmeye başladılar. Kara böceklerin bu davranışı onu daha da sinirlendirmişti.

"Kesin gürültüyü. Bu hareketleri büyüyüp meclise girdiğinizde yaparsınız şimdi sırası değil." Bebe böcekler hep bir ağızdan;

"Kime karşı efendi kara böcek baba, kime karşı..."

"Kime karşı olacak; sizin gibi kara düşünmeyenlere sizin gibi kara giyinmeyenlere tabi ki..." O sırada efendi babasının yanında bulunan ebu fış fış, bir soru daha sordu:

"Ya taarruz ve savunma gibi savaş oyunlarını kime karşı kullanacağız efendi kara böcek baba?"

"Sizi ezmek ve yok etmek için terlik veya çizme ile gezenlere, filit sıkanlara daha önemlisi bizi karanlıklardan çıkarmak isteyen her türlü aydınlanmacılara karşı..."

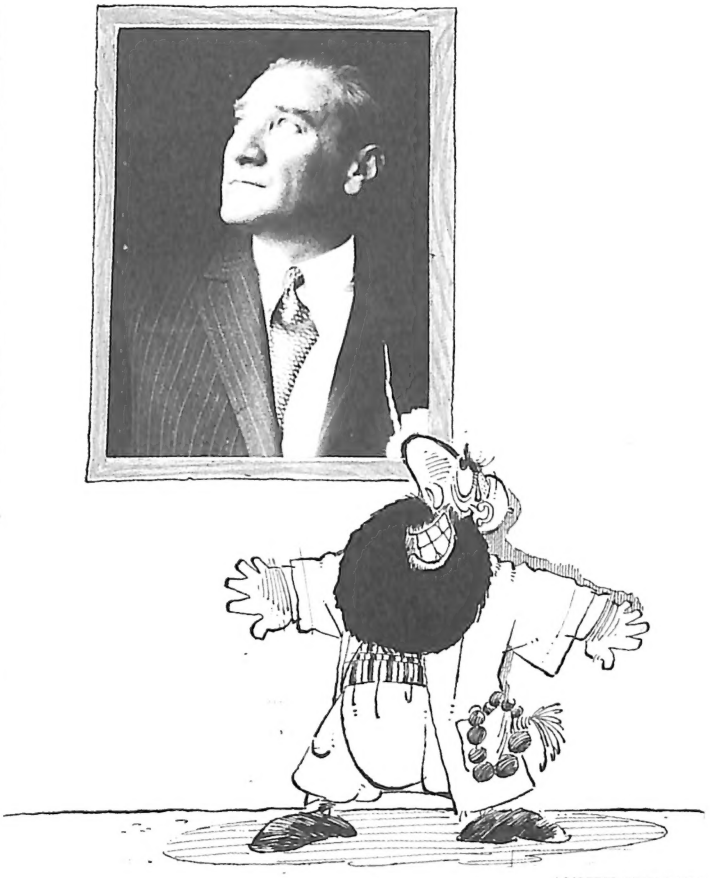

AHMET ERKANLI

SEÇKİN TEMUR

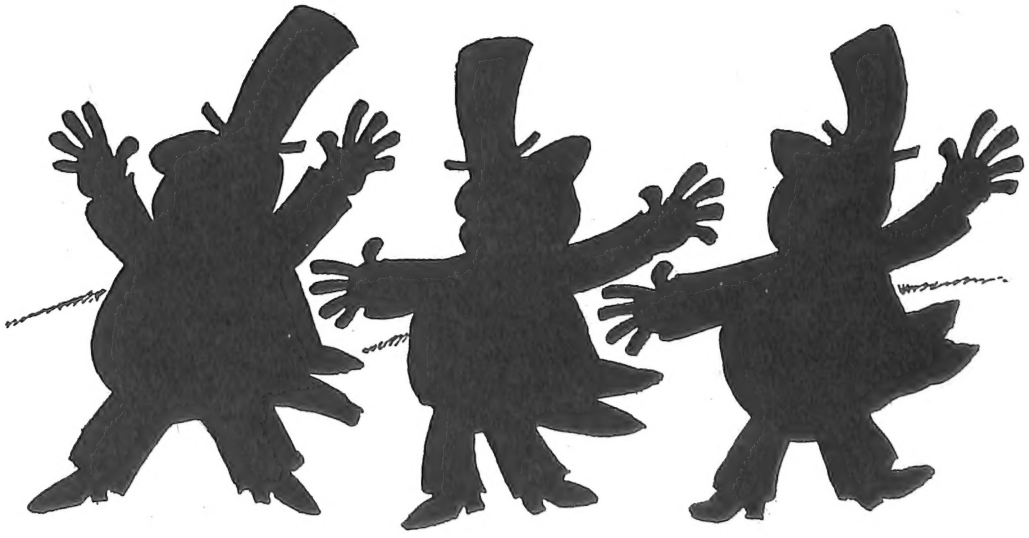

MUSTAFA EREMEKTAR

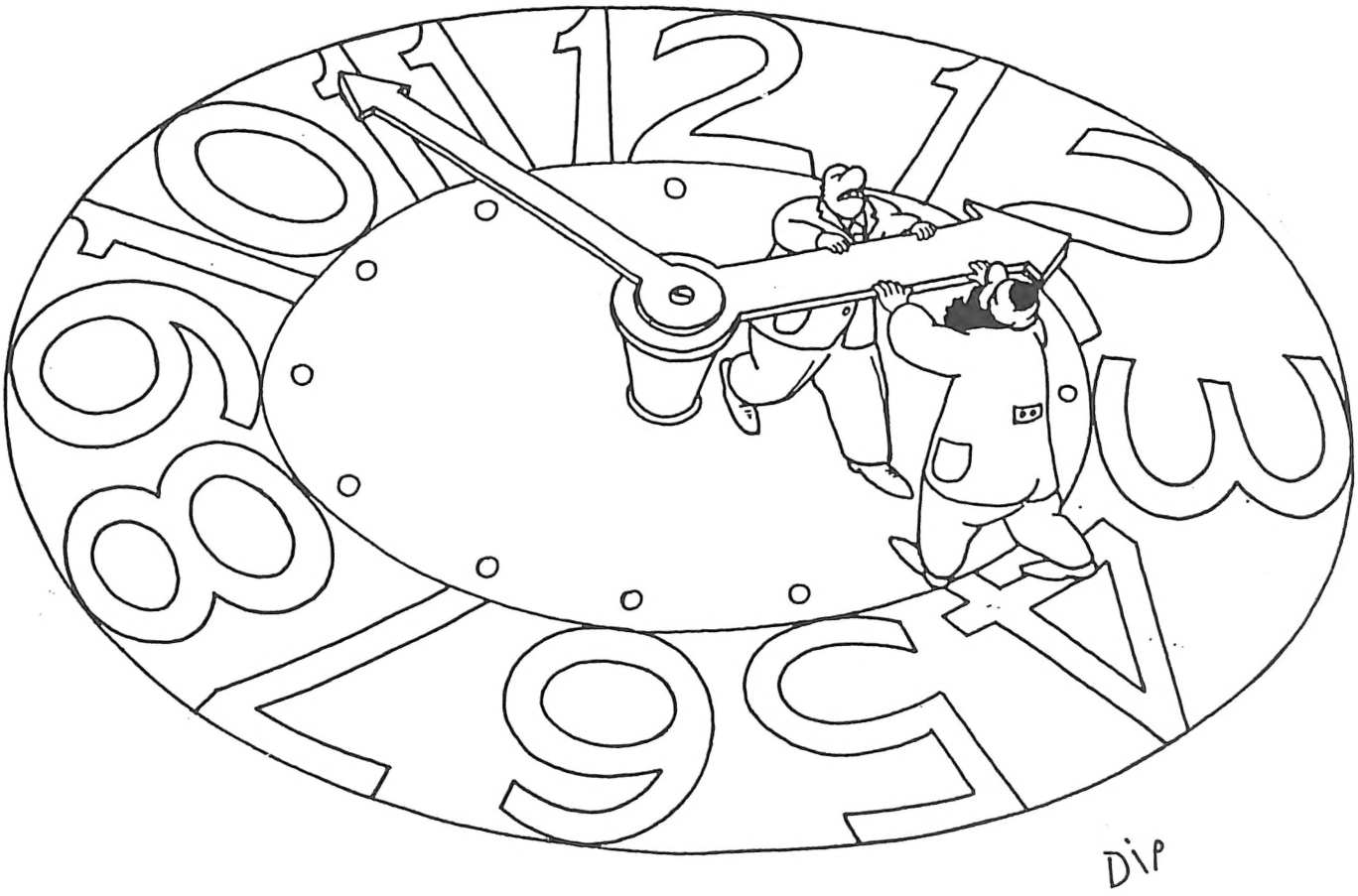

DİNÇER PİLGİR

AKIN ÖNDER

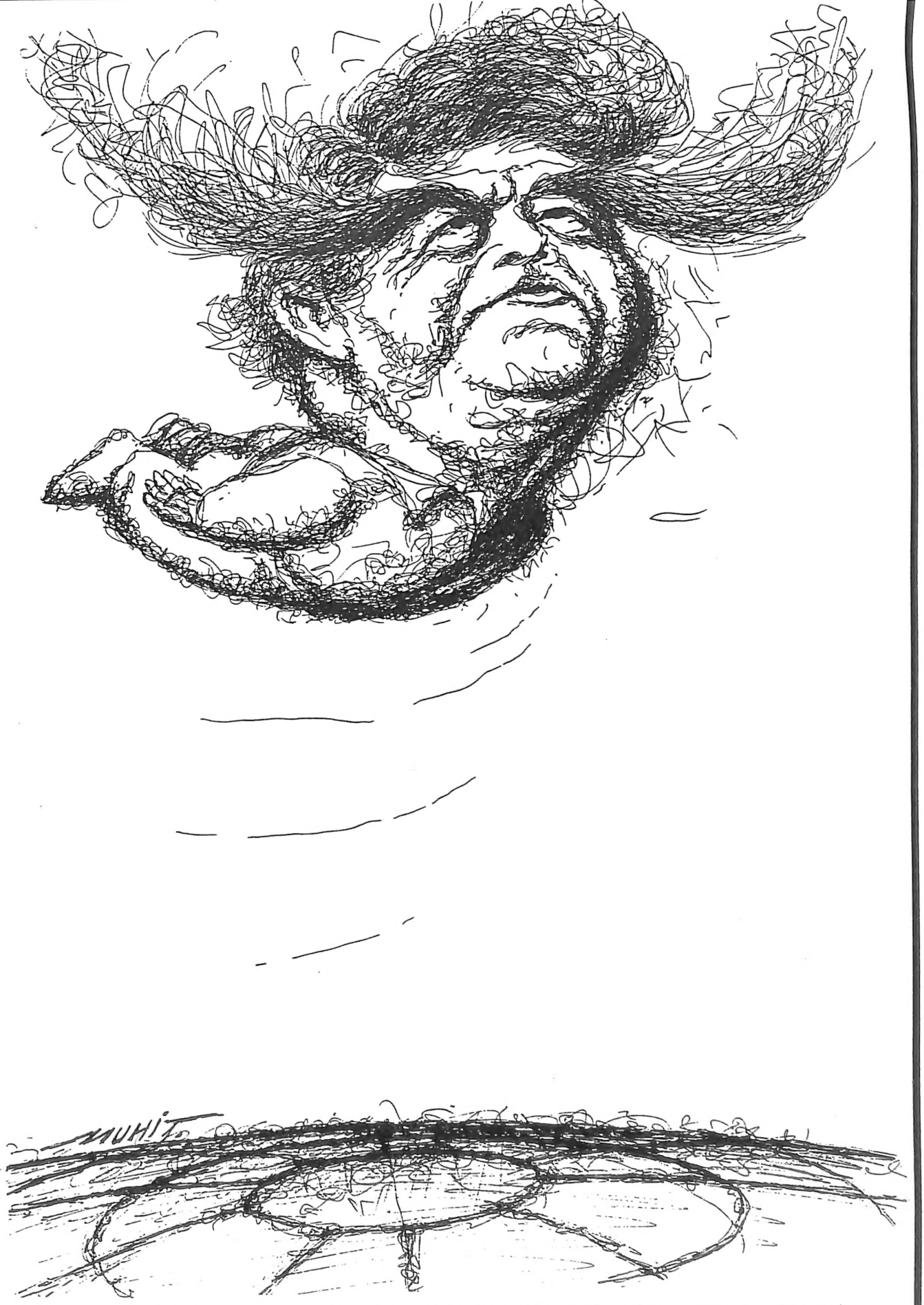

SIVAS MADIMAK OTELİ'NDE ŞERİATÇILARIN YAKAMADIĞI BÜYÜK MİZAH USTASI AZİZ NESİN
6 TEMMUZ 1995 TARİHİNDE KALBİNE YENİK DÜŞTÜ. SAYGIYLA ANIYORUZ

MUHUTTİN KÖROĞLU

-HAYIR, MADIMAĞIMIZ YOK..
TURHAN